יודען בעדענקט! דער קאמף קעגען רדיפות אויף יודען אין דייטשלאנד — דויערט

NAJER FOLKSBLAT
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

פרייז 15 גראשען

10 זייטען

נייעס פאלקסבלאט

№ 78 | Łódź, Wtorek, 31 marca 1936 | אדרעס: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71 Adres: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 106. | לאדז, דינסטאג ב' צו ח' ניסן תרצ"ו | 14-טער יאהרגאנג

בוליגאנעס האבען שויבען
אין יודישע געשעפטען און אין דער שוהל
אפיציעלער קאמוניקאט וועגען די געשעהענישען אין מושינא

קראקא, 30 (יט"א טעלעפאניש)
ס'איז ערשינען דער אפיציעלער קאמוניקאט וועגען די געשעהענישען אין מושינא.
אין דעם קאמוניקאט ווערט געזאגט, אז דער האנדעלס-פראקט קאנט סטעפאן פאטעק האט גע-
פרובט אויסהענגען אנטיסעמיטישען פלאקאט, דא-
געגען האט פראטעסטירט יעקב [illegible]. אין שייכות דערמיט האט דער המון גענומען האקען שויבען אין יודישע וואוינונגען און אין דער סינאגאגע.
די פאליציי האט אינטערווענירט. דער בירגערמייסטער האט געהאלטען א בערוהיגונגס-רעדע און דער המון איז זיך פונאנדערגעגאנגען. קיין שום רויב-אנפאלען אדער איבערפאלען זענען נישט פארציי-
כענט געווארען. די פראקוראטור פיהרט אן אויס-
פארשונג.

פערענדיגט די אויספארשונג וועגען די געשעהענישען אין קראקא

ווארשא, 30 (ספ. טעל.)
אין צוזאמענהאנג מיט די געשעהענישען, וועלכע זענען דעם 23 מערץ פארגעקומען אין קראקא האט די פראקוראטור אדורכגעפיהרט א גענויע אויספאר-
שונג וועגען בענוצען געווער דורך פאליציי.
ס'איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז די פאליציי האט געמוזט 3 מאל בענוצען געווער צוליב דער אגרעסיווער שטעלונג פון המון, אין וועלכען פער-
ברעכערישע עלעמענטען האבען פראוואצירט צוזא-
מענשטויסען מיט דער פאליציי. די פאליציי האט צו-
ערשט אויסגענוצט אלע אנדערע מיטלען, האט בע-
נוצען געווער דורך דער פאליציי איז פארגעקומען אין בעדינגונגען, וועלכע זענען פארגעזעהן אין דער פעראָרדנונג פון מלוכה-פרעזידענט וועגען בענוצען געווער.

אין ווילנא קומען ווייטער פאר עקסצעסען
גימנאזיסטען בעפאלען יודישע דורכגעהער און ברעכען שויבען אין יודישע הייזער

ווילנע, 30 (יט"א טעלעגראפיש)
נעכטען 10 אוונט, זענען יונגע כ'ל גא ע[illegible] ע-
פאלען און געשלאגען יודישע דורכגעהער. מען האט אויסגעהאקט די שויבען אין יודישע הייזער. דער איבערפאל איז פארגעקומען גלייכצייטיג אין פער-
שידענע גאסען, ווי אויף דער זאוואלנע, מאסטאווא און אנדערע. די פאליציי האט תיכף אינטערווע-
נירט און פערהאלטען א גרויסע צאהל אוואנטוריס-
טען. די פערהאלטענע זענען אלע גימנאזיסטען, וועל-
כע זענען איבערגעגעבען געווארען אין רשות פון די עלטערן. די נעמען פון די אוואנטוריסטען זענען איבערגעשיקט געווארען אין קוראטאריום.
ס'זענען אויך פערהאלטען געווארען עטליכע ענדעקישע טוער.

לויה פון דריטען פשיטיקער קדוש
אויפ'ן בית-עולם האבען זיך אפגעשפילט הארצרייסענדע סצענעס

ווארשא, 30 (טעלעפאניש)
נעכטען איז פארגעקומען די לויה פון דעם דריטען פשיטיקער קרבן זיסל מינדעלבוים. דעם מת האט מען געברענגט אויפ'ן גענשער בית החיים.
די קהלה האט בעשטימט אן ערענ-קרקע. דער ראַ-
בינאט און די קהלה-פערוואלטונג זענען געווען אין קאמפלעט. ס'האט געהאלטען א הספד הרב קא-
נאל. ער האט אבער נישט געקאנט ענדיגען דעם הספד, ווייל ער האט זיך שטארק צווויינט. דער גאנ-
צער עולם מלוים האט אויסגעבראכען אין א ספאַז-
מאטיש געוויין. חזן שערמאן האט געזאגט קאפיטלעך תהילים. פרעזעס מאזור דערמאהנט, אז דער קדוש איז געשטארבען אין ווארשא אהן קרובים אבער, הינטער איהם שטעהט די גאנצע יודישע בעפעלקע-
רונג און פעריכערט, אז מיט דער אלמנה און יתו-
מים וועלען זיך פערנעהמען אלע יודען. פרעזעס מאזור זאגט קדיש און קאנטאר שערמאן זאגט נאך עטליכע קאפיטלעך תהילים. אויפ'ן בית-החיים איז געווען א גרויסע אפטיילונג פאליציי, וועלכע האט געהאלטען די ארדנונג.
עטליכע שעה נאך דער לויה איז געקומען אין דער בית-החיים-קאנצעלאריע א פרוי מיט צוויי קינדער, דאס איז געווען די אלמנה, און איז אוועק אויפ'ן פרישען קבר. עס האבען זיך אפגעשפילט הארצרייסענדע סצענעס. די פרוי האט פון זיך אליין אראפגעריסען. עס האט לאנג געדויערט ביז מען האט זיי געקענט אפרייסען פון קבר פון זייער מאן און פאטער.

טאמאשאווער שוחט בעשטראפט מיט 6 וואכען ארעסט
פאר... פערשאפען א בהמה „אומזיסטען צער“

טאמאשאוו, מאז. 30 (טעלעפאניש)
דאס שטאטישע געריכט אין טאמאשאוו האט בעשטראפט דעם שוחט גדליה קופיעץ אויף 6 וואָ-
כען ארעסט און 500 זל. שטראף דערפאר, וואס אין שעכט-הויז האט ער נישט באלד געשאכטען א בהמה ווי מ'האט זי געברייט צו דער שחיטה, נאר האט זי געלאזט ליגען עטליכע מינוט.
די שטראף האט ער בעקומען דערפאר, וואס ער האט דער בהמה פערשאפט אומזיסטען צער.

די אנאנס פון דער וועלטבעריהמטער טעע-פירמע
וו. וויסאצקי און קאמפ.
געפינט זיך אויף דער 3-טער זייט

קאנפערענץ פון אמעריקאנער יוד. ארבייטער-ארגאניזאציעס
ווענדעט זיך צום פוילישען אמבאסאדאר וועגען די לאגע פון די יודען אין פוילען

ניו-יארק, 30 (יט"א טעלעגראפיש)
אויף דער קאנפערענץ פון די יודישע ארבייטער-ארגאניזאציעס איז בעהאנדלט געווארען די פראגע וועגען די יודען אין פוילען. ס'איז אנגע-
נומען געווארען א שארפע רעזאלוציע געגען אנטי-
סעמיטיזם און אלע זיינע ערשיינונגען.
די עקזעקוטיווע איז בעאויפטראגט געווארען פארצושטעלען דעם פוילישען אמבאסאדאר אין וואַ-
שינגטאן די בעאומרוהיגונג פון די אמעריקאנער יודען צוליב דער געשאפענער לאגע פון די יו-
דען אין פוילען.
ס'איז אויך געשאפען געווארען א ספעציעלע קאמיסיע, אויסצופארשען די ווירטשאפטליכע לאגע פון די יודען אין פוילען, אין פערגלייך מיט דער נישט-יודישער בעפעלקערונג. א גרויסע רעדע האט געהאלטען וולאדעק.

ענטדעקט די אראבישע אנפאלער
צוליב פערקויפען יודען ערד

ירושלים, 30 (יט"א טעלעגראפיש)
מיט הילף פון שפור-הינט, זענען ענטדעקט געוואָרען די אראבער, וואס האבען אויסגעפיהרט דעם בעוואפענטען אנפאל אויף אראבער, וואס האבען פערקויפט באדען צו יודען, די אנפאלער זענען ארעסטירט געווארען.

אונזער ווארט

א נייע אויפלאגע

דער גלח טשעטשאק איז געטריי דעם שפר-כוארט. שמיד דאס אייזען, כל זמן עס איז הייס. הי' טשעטשאק איז נאך בערוישט פון דער גרויסען „ערפאלג“ וועלכען ער האט איצט געהאט, ער איז נישט געקומען צו זיך פון דער גרויסער פרייד און שמחה, וועלכע ער האט איבערגעלעבט נאכדעם ווי ער האט בעקומען אזוי פיל טויזענ-טער גראטולאציעס פאר זיין „יודען-קענערישער רע-פעראט אין דער אדמיניסטראטיווער קאמיסיע פון סיים, ער איז נאך פול מיט גאוה וואס אויף יעדען פראצעסל פון עפיס א לאבוועיאטען ענדעק, פער-רופען זיך די אדוואקאטען (פערשטעהט זיך די ענדעקישע) אויף דעם גרויסען „יוסענשאפט“ פון טשעטשאק און אויף זיינע ידיעות אין תלמוד.
דעריבער וויל איצט דער נאבעלער הי' טשע-טשאק נישט ארויסלאזען דאס געווער פון דער האנד. ער זעהט אין דער פאנטאזיע ווי ער שטייגט און שטייגט אלץ ווייטער און העכער און האט אנ-געהויבען מיט פארלעזונגען וועגען יודען-קענעריי און וועגען תלמוד. איצט איז ער געגאנגען נאך ווייטער. ס'האט זיך בעוויזען א נייע אויפלאגע פון די „זקני ציון“ פראטאקאלען, פון דעם פארשווע-ליגנערישען און נידערטרעכטיגען פאמפלעט, וועלכער איז געשטעמפעלט געווארען דורך מלוכה'שע געריכטען אלס געמיינער און אויסוואורפערישער פאלסיפיקאט.
די דאזיגע נייע אויפלאגע פון די „זקני-ציון“-פראטאקאלען איז ארויסגעגעבען געווארען דוקא דורך דעם גלח טשעטשאק און ער האט צו זיי צוגע-געבען זיינע אייגענע קאמענטארען.
טשעטשאק איז נישט אליין ביי זיין ארבייט. ער ווערט אונטערשטיצט אין זיין „ליטעראטור“-פער-שפרייטונג דורך דער קאטוילישער פרעסע-אגענטור און אנדערע ארגאניזאציעס. טשעטשאק דער עם-הארץ אין יודישע ענינים, נוצט אויס דעם אנהויב פון זיין יודען-פרעסערישער קאריערע און געהט אלץ ווייטער און ווייטער.
געוויס איז דאס פאר איהם א קאריערע. פאר אונז יודען אין פוילען איז דאס א נייער ווערטאג. דער נידערטרעכטיגער פאלסיפיקאט איז אויסען ווי-דער אונז צו פערמיאוסען דאס לעבען און ווידער צו העצען געגען אונז. צי וועט זיך באמת נישט גע-פינען קיין גרופע פאליאקען, וועלכע זאל אויפ-דעקען דעם גאנצען צביעות?

ה.

טאג-טעגליך

קלאהרע דיבורים

היינט וועט היטלער, לויט דעם ווי ער האט דאס צוגעזאגט דורך ריבענטראפען אין ענגלאנד, געבען זיינע געגען-פארשלאגען אויף די פאדערונ-גען פון די לאקארנער מלוכות, וועלכע זענען זיך פאריגער וואך געהאט צונויפגעקומען אין לאנדאן. היטלער האט אפגעשלעפט מיט זיינע געגען-פאר-שלאגען ביז נאך די וואהלען צום רייכסטאג, כדי צו האבען הינטער זיך „די בעשטעטיגונג פון פאלק“ פאר זיין פאליטיק.
היטלער איז פערשטעהט זיך, געווען זיכער אז ער וועט „זיגען“ ביי די וואהלען, די דאזיגע מאניע פערפאלגט היטלערן זייט דעם סאמע אנ-הויב פון זיין הערשאפט, דאס וואס די גאנצע וועלט האלט פאר א קאמעדיע, איז פאר היטלערן אנ-ערנסטער ענין און דעריבער חזרט היטלער אזוי אפט איבער אין זיינע רעדעס, אז ער קעמפט פאר'ן „כבוד פון דייטשען פאלק“, הגם קיינער אין דער וועלט ווייסט נישט מיט וואס מ'האט אזוי שטארק פוגע בכבוד געווען דאס דייטשע פאלק, ווען מען פארשטעהער האבען גוטוויליג אונטערגעשריבען, למשל, דעם לאקארנער אפמאך.
און דעריבער איז ערב די דייטשע קאנטר-פראפאזיציעס געקומען די שארפע רעדע פון פראנ-צויזישען אויסערן-מיניסטער פלאנדען געגען דייטש-לאנד און בעזונדערס געגען היטלערס נעבעל-האפטע רעדעס וועגען „כבוד פון דייטשען פאלק“, פלאנדען האט געגעבען אנצוהערען, אז אין די היינטיגע דייטשע פארשלאגען ערווארט ער קלאהרע דיבורים, פלאנדען וויל וויסען וואו איז די זיכער-קייט, אז דייטשלאנד וועט נישט ברעכען קיין ווייטערדיגע טראקטאטען אין נאמען „פון כבוד פון דייטשען פאלק“, צי וועט דייטשלאנד נישט ברעכען למשל דעם דאנציגער סטאטוס א. א. וו.
פלאנדען וויל וויסען פון וואנען ס'איז פערהאן די זיכערקייט, אז ער וועט נישט ברעכען די אפ-מאכען וועלכע ער וויל איצט אונטערשרייבען?
פלאנדען וויל וויסען קלאהר און נישט קיין פראזען וועגען דעם וואס פארא קאלאניעס היטלער פערלאנגט.
פלאנדען וויל וויסען וואס היטלער מיינט מיט'ן איבערברייטערן די דייטשע מזרח-גרעניצען, כדי צו בעזעצען דאס אויסגעהונגערטע דייטשע פאלק?
אויף די אלע פראגען וויל פלאנדען היינט בעקומען א קלאהרען ענטפער, דאס וועט נישט העלפען די אדורכגעפיהרטע וואהל-קאמעדיע, היט-לער וועט זיך היינט מוזען דעצידירען, אנדערש וועט איהם ווייטער נישט געלויבען, אזוי ווי מען גלויבט איהם נישט ביז איצט.

יאפאניש=מאנדזשורישע אפטיילונגען

ווידער ארויף אויף דער מאנגאלישער טעריטאריע

מאסקווא, 30 (ספ. טעל.)

די „טאסס'' אגענטור מעלדעט פון אולאן־באטאר, אז א יאפאניש ־ מאנדזשורישע אפטיילונג אויף 7 לאסט־אויטאמאבילען און איין אוטא האבען אטאקירט די מאנגאלישע גרעניץ־וואך אין אדוקראלאן. די דאזיגע ליגט 45 קילאמעטער פון דער גרעניץ. די מאנגאלישע וואך איז גלייכצייטיג אטאקירט געווארען דורך אן אנדער יאפאניש־מאנדזשורישע אפטיילונג, וועלכע איז געקומען אויף צוויי לאסטאויטאס נאכדעם ווי די מאנגאלישע גרעניץ־וואך האט בעקומען פערשטארקונגען, האט זי אפגעשטויסען די אנפאלער, וועלכע זענען צוריק אריבער די גרעניץ, איבערלאזענדיג טויטע און פערוואונדעטע.

צוליב דעם, וואס ביי דער גרעניץ זאמעלט זיך מאנדזשורישע מיליטער, דארף מען זיך ריכטען, אז די דיווערסיע ־ אנפאלען וועלען זיך איבערחזר'ן.

ערשטע לאנדעס=קאנפערענץ
פון דער יודענשטאאט=פארטיי אין אמעריקא

ניו־יארק, 30 (יט"א טעלעגראפיש).

דא איז פארגעקומען די ערשטע לאנדעס־קאנפערענץ פון דער יודענשטאאט־פארטיי, ס'איז אנגענומען געווארען א רעזאלוציע, אין וועלכער די אמעריקאנער רעגירונג ווערט אויפגעפאדערט צו אינטערווענירען וועגען דער אנטי־ציאניסטישער פאליטיק פון דער בריטישער רעגירונג.

„דער וואהל־פארס אין דייטשלאנד"
אזוי רופט די ענגלישע פרעסע אז די דייטשע וואהלען

לאנדאן, 30 (ספ. טעל.)

די רעזולטאטען פון די דייטשע וואהלען האבען אין ענגלאנד נישט געמאכט קיין שום איינדרוק. די ענגלישע פרעסע בעטאנט איינשטימיג די ספקות בנוגע דעם ווערט פון די וואהלען „טיימס'' ערקלערט, אז קיין אנדער רעזולטאט איז נישט געווען מעגליך, בעת מענשען, וועלכע געפינען זיך אויסער די גרעניצען פון דייטשלאנד איז שווער צו פערשטעהן די כוויטיגקייט פון דער גאנצער פראצעדור. „די וואהלען זענען געווען א פארס'', ערקלערט דער „טיימס''. דער וואהל־אקט איז געווען אזוי שטארק קאנטראלירט דורך מלוכה'שע ארגאנען, אז ס'איז אוממעגליך געווען צו שטימען געגען דער רעגירונגס ליסטע, אפילו דאס אפהאלטען זיך פון שטימען אדער פערניכטען די וואהל־צעטלען פערלאנגט אויסערגעוועהנליכע דרייסטקייט.

מאסקווא, 30 (ספ. טעל.)

לויט ידיעות פון מאסקווא האט דער וואהל־רעזולטאט אין דייטשלאנד נישט געמאכט קיין גרויסען רושם אין רוסלאנד, דאך האלט דער קאמאינטערן, אז די צאהל נעגנערישע שטימען, אפילו ביים איצטיגען טעראר, האט געדארפט זיין פיל גרעסער.

* * *

ירושלים, 30 (יט"א טעלעגראפיש)

די דייטשע בירגער, וואס וואוינען אין ארץ ישראל, האבען נעכטען אפגעגעבען זייערע שטימען פאר היטלערן.

ערשטע ראטע פון דער הלואה
האט בעקומען די תל־אביב'ער שטאט־פערוואלטונג

ירושלים, 30 (יט"א טעלעגראפיש)

די שטאט־פערוואלטונג האט בעקומען די ערשטע ראטע פון דער הלואה. די ערשטע ראטע איז 425 טויזענט פונט. די רעשט וועט זי איינגיכען בעקומען.

אויף דער ערשטער
פריהלינגס=מאדע=רעוויע
אויף FIVE וועלען די לאדזשער דאמען בעוואונדערען די נייעסטע
שיך=מאדעלען
פון דער גוט־בעקאנטער פירמע
„TABARIN"
איז זאל פון
A. OGÓREK, Łódź, Zawadzka 11 tel. 202-86.
וועלכע קומט פאר דאנערשטאג, דעם 2־טען אפריל, פרייטאג, דעם 3־טען אפריל 1936, 5 א זייגער נאכמ.

לעזט !!!!!! אויפמערקזאם!
עס איז שוין ארויס אין
קראמט די נייע פרייזען פאר
דרוק־ארבייט
אין דער בעקאנטער און
לאדז און אומגעגענד
שנעל־דרוקעריי
בראמבערג
לאדז, צעגעלניאנא 8
טעל. 255-09
וועלכע האט זיך שוין בערימט געמאכט מיט די
שעהנע אויספיהרונג און עסטעטישען צוזאמענשטעל
ביליג, רעעל, פינקטליך

וויכטיג פאר דאמען
נאר 2 זל. ווערט
פאר איבערגע־
מאכט די עלטעס'ע
היטען
אויף גאנץ נייע ווי
אויף נייע היטען צו
3.50
„TOLA"
23 Zawadzka 23

לעזט און פערשפרייט
דעם נייעם
פאלקסבלאט

צוקער, פארין וקאסטקעס
כשר לחג הפסח
הנני מודיע בזה כי גם בשנה זו כמו בשנים הקודמות נעשה בצוקראווניע לעשמירז פארין וקאסטקעס כשר לחג הפסח תחת השגחתי בהכשר גמור אפילו למהדרין מן המהדרין.
אליעזר אויערבאך
אבדק"ק לענטשיץ.
3896

קמח של פסח
תחת השגחת הראבינאט דפה קאדז!
די איינציגע מיהל אויף לאדז איז שוין בא'כשר'ט אונטער דער שטרענגער אויפזיכט פון היגען ראבינאט. אונזערע ג. קונדען וועלען זיך ווידער איבערציינגען, אז דאס שענסטע און בעסטע זעקעל מעהל אויף מצות בעקומט מען נאר ביי דער פירמע
„עלעקטראמלין"
לאדז, זאקאנטנא 47, טעל. 147=40
וועלכע איז פעראנטווארטליך פאר די ריינלע און פינקטליכע ליפערונג. פערקוקט אייך נישט אויף די פראווינצער מציאות, וואס שטעלען אייך צו מעהלעי, וואס אויף חמץ קען עס נישט גילטען פאר גריזען־מעהל און פאר דעם גראשען ביליגער ביים איינקויף דערלענט איהר מעהר ביי דעם מצות־פערקויף. נאר קומט שוין און בעשטעלט פערזענליך אדער דורך טעל. 147-40.
די איינציגע מיהל שוין גע'כשר'ט.
בעמערקונג: די ליפערונג פאר דער פראווינץ קומען מיר נאך די פערלאנגען פון קויפער. מיט אכטונג
Firma „Elektromłyn"
Łódź, Zakątna 47, tel. 147 40.

אוועק מיט פרעמדע
אלט־אויסגעבאקענע מצות!
דערמיט מאך איך בעקאנט דער יודישער בעפעלקערונג, אז די גוט־בעקאנטע נייעסטע מעכאנישע בעקעריי פון
מרדכי יערען
אל. קאשטשושקי 11
פיליע פעטריקאווער 24, טעל. 173=46
באקט אויס לויט'ן הכשר און אונטער דער שטרענגער השגחה פון יאנאווער רב איהרע גוט־בעקאנטע פון יעדען יאהר
שטרענג כשר'ע מצות
אין דער שענסטער בעקעריי פון גאנץ לאדזשער מצה־בעקערייען און פון די בעסטע קוואליטעטען מעהל.
די ג' קונדשאפט ווערט געבעטען צו ווענדען זיך וואס פריהער מיט די בעשטעלונגען, כדי צו קענען אלעמען צופרידענשטעלען. רעדוצירטע פרייזען!
פרימא מצה־מעהל אויף הורט און דעטייל!
קומט און איבערציינט אייך!
בעמערקונג: דערמיט מייל איך מיט דער לאדזשער יודישער בעפעלקערונג, אז אויסשליסליך די איינציגע בעקעריי פון אל. קאשטשושקי 11 געפינט זיך אונטער מיין השגחה.
הרב י. ש. וואפנער (יאנאווער רב).

ליגט, רעשיל פינגסליך

וויכטיג פאר פאבריקאנטען
און האנדווערקער
שווייסונגען,
מאשינען־טיילען
און רעפעראטורען
פיהרט אויס ביליג
די מעכאנישע
שלאסעריי
י. רעדער
11 ליפטאווסקא 11/13
(רוג זאכארניא)

אכטונג, נאכט־וועכטער!
היינט דינסטאג, דעם 31 ד. ח 4 נאכמ. קומט פאר אין לאקאל פון ב. יאסעלעוויטשא 16
א פערזאמלונג
פון אלע לאדזשער נאכט־וועכטער, געווידמעט דער לאגע אין פאך.

אויערען, נאז און האלז קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski
פיעטריקאווער 67. טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועס אפעראציע א. אז. ה. ווי אויך אמבולאטאריש) פון 9-2 און פון 4-8 אווענט.
ביי דער קליניק איז טעטיג
ארענטגען־ גאבינעט
פאר דורכלייכטונגען און אלערליי פאטאגראפיעס

געדענקט, שטשענשליווי
א גרויסער אויסוואהל פון
אריגינעלע בילליגער און טאמאשאווער סחורות
אויף אנציגער און פאלטענס
פון די בעסטע קוואליטעטען ווי אויך פערשידענע דעסטען
מיט 30% ביליגער
קומט און איבערציינט אייך!
R. Szczęśliwy
לאדז, 5 נאוואמיעסקא 5
טעל. 156=09.
געדענקט פראנט II שטאק.

די בעוואוסטע מצה־פאבריק פון
ב. ווייבערג
38 פיעטריקאווער 38, טעל. 143-82
מאכט בעקאנט אלע געעהרטע קליענטען, אז מיר זענען שוין צוגעטרעטען
אויסצובאקען מצות,
וואס זענען זייט צעהנדליגער יאהרען גוט בעקאנט מיט זייער אויסערגעוועהנליכער קוואליטעט און אונפערגלייכליכער גוטסקייט. אונזער בעקעריי איז איינגעארדנעט לויט די לעצטע מאדערנסטע טעכנישע און סאניטארע איינריכטונגען. קאנקורענץ־פרייזען!
בעמערקונג: די מצות און מצה־מעהל זענען געפאקט און פערזעהען מיט מיין פירמע, עס איז שוין אויך ביי מיר צו בעקומען יום־טוב'דיגע מאכאראן.

פאר גארד
בושטעריי
אין לאמבארד־ קוויטעס
צאהלט די העכסטע פרייזען
איזידאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

WIśNIOWA GóRA
PENSJONAT „BELLA"
p. Finkielmanowej, tel. Nr. 5
נעהמט אן בעשטעלונגען
אויף דעם קומענדיגען פסח

פענסיאנאט
„NICEA"
אין קאלומנא,
פיעטריקאווער 7/9
נעמט אן בעשטעלונגען אויף פסח
שטרענג כשר!
אינפארמאציעס אויפ'ן ארט.
צו זעהר מעסיגע פרייזען.
געדענקט דעם אדרעס!
אינפארמ. אין לאדז: ה. פערלשטיין, פילסודסקיעגא 47. נאביאל־געשעפט.

אונזער טיפסטען מיטגעפיהל
דריקען מיר אויס דער פאמיליע
ביר נבוים, צוליב'ן טויט פון זייער אונפערגעסליכע פרוי און מוטער
ניכע בירנבוים נ"ע
זיים געטרייסט!
פאמיליע פריידענרייך
און אהרן אכרענט.

אונזער מיטארבייטערין
פרל. רוזשא סושעק
צוליב'ן טויט פון איהר
ברודער נ"ע
דריקען מיר אויס אונזער טיפסטען מיטגעפיהל.
די שטיקערינס פון דער פירמע
ראדזשעיעווסקי—ראזען

כשר | דער בעוואוסטער | כשר
כשר'ער פענסיאנאט
„ELIDA"
אין פאדעמביע, ווילא „גראנד"
Tuszyn 2. טע
נעהמט שוין אן אויף פסח געסט
און עמפפעהלט שעהנע, זוניגע צימערען מיט עלעקטריש ליכט, צענטראל־בעהייצונג, קאנאליזאציע, פליסענד וואסער, בארע־צימער, ראדיא, טעלעפאן אויפן ארט — פערשיד. פערוויילונגס־פלעצער
מיט אכטונג איגה.: ש. לובינסקי

היינט וועט היטלער איבערגעבען

זיין ענטפער אויף די פאָדערונגען פון די לאָקאַרנער מלוכות

פערשטענדיגונג צווישן די גענעראַל-שטאַבן פון ענגלאַנד, פראַנקרייך און בעלגיען

בערלין, 30 (ספ. טעל.)

מאָרגען (היינט) וועט דייטשלאַנד איבערשיקען דעם ענטפער אויף די פאָדערונגען פון די לאָקאַרנער מלוכות. העכסטוואַהרשיינליך ווערט דער דייטשער ענטפער געהאַלטען שטאַרק בסוד, אָבער ס'איז זיכער, אַז דער דייטשער ענטפער וועט בשום אופן נישט בעפרידיגען די לאָקאַרנער מלוכות, דאָס איז געוועזען אַרויסצוזעהן פון היטלערס עטליכע רעדעס בעת דער וואַהל־קאַמפּאַניע.

מ'האַלט, אַז דער גרעסטער טייל פון דער מאָרגענדיגער דייטשער דעקלאַראַציע וועט ענטהאַלטען אַן ענטפער אויף די פראַגען פון פּלאַנדען אין זיין זונטאָג'דיגער רעדע, בנוגע אַלגעמיין פראָבלעמען וועט דייטשלאַנד מסכים זיין אויף: 1) בעגרעניצונגען די בעוואָפנונגען, 2) נאַכאַמאָל פערזיכערן די שלום־שטרעבונגען אויך צו מזרח־אייראָפּא און 3) דייטשלאַנד וועט זיכער פערפליכטען נישט צו פאָר־טיפיקירען געוויסע שטחים נעבען דער פראַנצויזישער גרעניץ, דאָס זענען אָבער אַלץ נאָר השערות.

מ'ווייסט נאָך נישט צי היטלער וועט זייגע היינטיגע פאָרשלאָגען געבען אין דער פאָרם פון אַן עפענטליכער רעדע אָדער זיי וועלען איבערגעשיקט ווערען קיין לאָנדאָן.

לאָנדאָן, 30 (ספ. טעל.)

דער פראַנצויזישער אַמבאַסאַדאָר איז היינט געוועזען אין אויסערן - מיניסטעריום, ס'איז אַרומגערעדט געוואָרען די פראַגע פון פערנעמען אַן אָרט וואו ס'זאָלען פאָרקומען די בעראַטונגען פון ענגלישען און פראַנצויזישען גענעראַל־שטאַבען.

לאָנדאָן, 30 (ספ. טעל.)

דאָ איז פאָרגעקומען די ערשטע בעראַטונג פון די ענגלישע מיניסטאָרען וועגען דערפיהרען צו דער פערשטענדיגונג צווישען די גענעראַל - שטאַבען פון ענגלאַנד, פראַנקרייך און בעלגיען.

ס'איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז די פערשטענדיגונג זאָל פאָרקומען דעם 6 אַפּריל אין בריסעל, שוין נאָכדעם ווי די לאָקאַרנאָ־מלוכות וועלען האָבען בעטראַכט דעם דייטשען ענטפער.

די מלחמה אין אפריקא

די שטאָט האַראַר איז חורבות

רוים, 30 (ספ. טעל.)

פון אַסמאַראַ מעלדעט מען, אַז די פאָרפּאָסטענס פון איטאַליענישען מיליטער האָבען דערגרייכט דאָס אָרט אַדי־רעמאָג, 30 קילאָמעטער פון קאַפּטאַ, אַ צווייטע איטאַליענישע אַפּטיילונג האָט בעזעצט די שטאָט טאַדאַקוט. דאָס איטאַליענישע מיליטער טרעפט נישט אָן אויף קיין שום ווידערשטאַנד. די שטאָט סאָקאָשאַ מיט 10 טויזענד איינוואוינער איז עוואַקואירט געוואָרען דורך די אַביסינער.

לאָנדאָן, 30 (ספ. טעל.)

פון אַדיס־אַבעבאַ מעלדעט מען פערשידענע איינצעלהייטען וועגען דעם בעכטיגען איטאַליענישען לופט־אַנגריף אויף האַראַר. אין אַנגריף האָבען אנטיילגענומען 35 אעראָפּלאַנען, וועלכע האָבען פערשיט די שטאָט מיט אַ האָגעל באָמבעס און פייער פון פּולעמיאָטען. לויט אינפאָרמאַציעס פון אַביסינישע קרייזען האָבען די איטאַליענישע באָמבעס פערניכטעט די ראַדיאָ־סטאַציע און דעם בנין פון פראַנצויזישען קאָנסולאַט. 15 באָמבעס זענען געפאַלען נעבען דעם עגיפּטישען פעלד־אַמבולאַנס פון רויטען־קרייץ. עטליכע אַביסינישע אַמבולאַנסען פון רויטען־קרייץ זענען פערניכטעט געוואָרען. 2 באָמבעס זענען געפאַלען נעבען דער סטאַציע פון שוועדישען רויטען־קרייץ. די צאָהל טויטע און פערוואונדעטע איז נאָך נישט פעסטגעשטעלט געוואָרען.

לאָנדאָן, 30 (ספ. טעל.)

פון אַדיס־אַבעבאַ מעלדעט מען, אַז אין דער געגענד פון דזשידזשיגאַ און האַראַר איז דאָס גראָז אויף די פעלדער פערגיפטעט געוואָרען מיט גאַז בעת דער איטאַליענישער באָמבאַרדירונג. צוליב דעם זענען אויסגעשטאָרבען די איזלען, קעמלען, פערד און אַנדערע בהמות.

זשענעוואַ, 30 (ספ. טעל.)

אין סעקרעטאַריאַט פון דער פעלקער־ליגע זענען אָנגעקומען איינגע אָנקלאַגעס געגען איטאַליען צוליב דעם, וואָס דאָס איטאַליענישע מיליטער אין אַביסיניען בעשיסט די אַמבולאַנסען פון רויטען־קרייץ.

מוסאָליני האָט אויפגענומען אַ דעלעגאַציע פון אינטערנאַציאָנאַלען רויטען־קרייץ, וועלכע האָט אינטערוועניערט אין צוזאַמענהאַנג מיט די פאַלען פון בעשיסען אַמבולאַנסען פון רויטען־קרייץ אין אַביסיניען.

מוסאָליני האָט געענטפערט, אַז וועגען דעם האָט ער אַרויסגעגעבען אַ שאַרפע פעראָרדנונג.

קאַמף פון כינעזיש-יאַפּאַנישען מיליטער

נעבען די רויטע אַפּטיילונגען אין די כינעזישע פּראָווינצען

לאָנדאָן, 30 (ספ. טעל.)

פון שאַנכאַי מעלדעט מען: נאָך דער קאָנפערענץ מיט דעם יאַפּאַנישען אַמבאַסאַדאָר ביי דער כינעזישער רעגירונג אַריטאַ, איז דער מאַרשאַל טשאַנג־קאַי־שעק אַרויסגעפאָהרען פון נאַנקין אויפן וועג קיין שאַנסי. די צייטונגען מעלדען, אַז דער מאַרשאַל טשאַנג־קאַי־שעק וועט איבערנעמען פערזענליך די אָנפיהרונג איבער די אַפּטיילונגען, וועלכע קעמפען געגען רויטען מיליטער אין שאַנסי.

פעקין, 30 (ספ. טעל.)

אין די כינעזישע פּאָליטישע קרייזען ערוואַרט מען מיט אונרוהע דעם אויסגאַנג פון די היינטיגע כינעזיש - יאַפּאַנישע בעראַטונגען. מ'האַלט, אַז די יאַפּאַנער וועלען אַרויסרוקען די פאָדערונג אַרויסצושיקען יאַפּאַניש מיליטער טיף אין דער פּראָווינץ האָפּעי און שאַנסי, כדי צו בעקעמפען דאָס רויטע מיליטער.

מאָרגען ביינאַכט וועט האַופּטמאַן

אומקומען אויפ'ן עלעקטרישען שטול

ניו־יאָרק, 30 (ספ. טעל.)

דאָס געריכט אין טרענטאָרן האָט נאָך אַ בעראַטונג, וועלכע האָט געדויערט 5 שעה אָפּגעוואָרפען די צווייטע ביטע וועגען בעגנאַדיגען דעם מערדער פון לינדבערגס קינד האַופּטמאַן. דער טויט־אורטייל וועט אויסגעפיהרט ווערען מאָרגען ביינאַכט.

48 נאַצי-אַגיטאַטאָרען אַרויס-געשיקט פון רומעניען

בוקאַרעשט, 30 (יט"א טעלעגראַפיש)

אין שייכות מיט דער לעצטער נאַצי־פּראָפּאַגאַנדע אין רומעניען, זענען 48 נאַצי־פּראָפּאַגאַנדיסטען אַרויסגעשיקט געוואָרען פון לאַנד.

כשר לפסח

גוטער און געשמאַקער טעע

איז נור פון דער וועלט־בעריהמטער פירמע

וו. וויסאָצקי און קאָמפּ.

פריהער מאָסקווע
איצט לאָנדאָן

הנוסדה ע"י קלונמוס זאב וויסאָצקי ז"ל בשנת 1849

וועלכע איז אנערקענט אלס די בעסטע אויף דער וועלט

ספּעציעלען ערפאָלג האָבען די סאָרטען:

אין אָריגינעלע פּעקלעך באַנדראָלירט

№ 74 און № 75

אין אָריגינעלע פּערפּלאַמבירטע בלעך־שאַכטלען ווי אויך די ספּעציעלע 1/4 קילאָווע פּעקלעך מיט פּרעמיעס

בעמערקונג: מיר מאַכען געפ. אויפמערקזאַם די ג. קאָנסומענטען, אַז פאַר דער טעה, וואָס איז נישט אין אונזערע אָריגינעלע פּערפּאַקונג, זענען מיר נישט פעראַנטוואָרטליך און זענען נישט מעהר ווי פאַלסיפיקאַטען.

כשר לפסח — בהכשר הועד הרבנים בוואַרשא. — כשר לפסח

דעם בעסטען געניס גיבען

ANGLAS

שאָקאָלאַד און קאַקאַאָ

כשר לפסח — בהכשר הועד הרבנים בוואַרשא. — כשר לפסח

Skład Konsygnacyjny:
SALOMON SEIDLER, Łódź, Piłsudskiego 32
tel. 221-58 i 132-30.

היטלערס אויסערן-פאליטיק ווערט בעהערשט
דורך די שוועריגקייטען פון דער אינערליכער פאליטיק

דאס „פאריזער טאגעבלאט“ פערעפענטליכט א קארעספאנדענץ פון בערלין אונטער דעם קאפ „צי איז פערהאן אנ׳אפאזיציע?“ און הגם די קארעספאנדענץ איז געשריבען געוואהרען נאך פאר די „וואהלען“, גיט זי אבער איינינע אינטערעסאנטע אויפקלערונגען איבער היטלערס לעצטע אויסערן-פאליטיק. מיר ברענגען דא מיט געוויסע קירצונגען די דאזיגע אינטערעסאנטע קארעספאנדענץ:

„ווי אפט האבען אויסלענדישע טוריסטען גע-שטעלט אין געשפרעכען מיט דייטשען די פראגע: איז פערהאן אנ׳אפאזיציע? איז די בעגייסטערונג פון דער בעפעלקערונג פאר דעם פיהרער און זיינע רעגירונגס-מעטאדען מאסנעבענד? וואו בעהאל-טען זיך די שונאים פון רעזשים? זענען שוין אלע פערשוואונדען אונטער דעם הויט פון דעם נאציאנאל-סאציאליזם?

אין דעם טאג פון דעם אלגעמיינעם בייפאל, וואס דער חאדיא האט פערשפרייט אין אלע עקען וועלט, נאכדעם ווי מיר זענען געווען עדות פון סימפאטיע מאניפעסטאציע פון אזא משוגענעם גרויסען פער-נעהם, וואס די וועלט האט עס ביז-איצט נאך נישט געקענט און ערב א פלעביסציט, וואס וועט דעם רייכסקאנצלער זיכערן א טריומפאלען ערפאלג, ווע-לען מיר גאנץ עהרליך ענטפערען: יא, עס איז פער-האן א אפאזיציע און מיר געבען צו: אנ׳אפאזיציע, וואס האלט אין וואקסען. זי איז נישט דרייסט און שווייגזאם, אבער זי איז פארזיכטיג. זי בעזיצט נאך נישט גענוג שנאה, בכדי ארויסצורופען אונרוהען. אבער זי איז הויפטזעכליך גענוג, אז די הערען פון דער שעה זאלען זיך צוליב איהר בעאונרוהיגען.

די נאציאנאל-סאציאליסטישע רעגירונג בע-קעמפט די אפאזיציע דורך טעראר און אונברחמנות׳-דיגע אונטערדריקונג. זי קעמפט נעגען איהר אויך הערמיט, וואס זי נעהמט אונטער אויף נעביט פון דער אויסערליכער פאליטיק אקציעס, וואס מוזען איבערראשען יעדען אויסלענדישען אבסערוואטאר, וואס קען נישט די אינערליכע דייטשע לאגע און זיי פיהרען איהם אריין אין א טעות.

דער טעראר-רעזשים האט זיך נישט געענדיגט ווי איינינע אויסלענדער קאנען מיינען, אין טאג פון דער מאסען-שחיטה פון יוני 1934 שרעקליך בעשטראפט זענען נישט יענע אומגליקליכע, וואס זענען דערשאסען געווארען אין דער ליכטערפעלדער קאזארמע, נאר יענע, וואס פיהרען שוין זייט איין, צוויי אדער דריי יאהר אנ׳עלענד לעבען אין די קאנ-צענטראציע לאגערן, וואס זייער גרויזאמקייט האט די ציוויליזירטע וועלט שוין פערגעסען. וואס קענען די אייראפעאישע מלוכה-מענער די אידענס און אלע אנדערע ערוואר׳טען פון א סיסטעם, וואס האלט זיך עקשנות׳דיג אין דעם אנצעווענדען לגבי די פאליטישע געגנער מעטאדען פון מיטעלאלטערליכער גרויזאמקייט? עס בעווייזט, אז דאס סיסטעם איז נישט אזוי פעסט ווי דער היטלער וויל דאס אין זיינע רעדעס איינשמועסען.

ווען עס וואלט געווען אזא איינשטימיגע בע-גייסטערונג וואלט מען נישט בעדארפט צו האלטען אין די קאנצענטראציע לאגערן צעהנדליגער טויזענטער אומגליקליכע, וועלכע ווערען אין משך פון יאהרען פיזיש און מאראליש צוזאמענגעבראכען. ווען דער פיהרער וואלט ערנסט גערין געגלויבט, אז הינ-טער איהם שטעהט דאס גאנצע דייטשע פאלק, וואלט ער שוין לאנג אונטערגעשריבען דעם דעקרעט אפצושאפען די קאנצענטראציע-לאגערן, אזוי ווי עס האטען איהם — מיר ווייסען דאס — איי-ניגע פון זיינע מיטארבייטער. אבער ד״ר געבעלס וועלכער ווייסט בעסער ווי יעדער אנדערער וועגען די סכנות, וואס דראהען דער סיסטעם שטעלט זיך אנטקעגען, ווייל ער האט מורא, אז אהום די בעפרייטע וועט זיך קריסטאליזירען די ביז-איצט נאך מאכט-לאזע אפאזיציע.

דאס קאנצענטראציע לאגער, וואס איז א סך שרעקליכער ווי תפיסה, בלייבט די כסדר׳דיגע דראה-ונג, וואס הענגט איבערן קאפ פון יעדען איינעם, וואס האלט זיך צוריק צו גריסען זיין שעף, זיין לי-פעראנט, זיין אנגעשטעלטען מיט „הייל היטלער“.

דער ארטיקעל געהט דאן איבער צו רעדען וועגען די סיבות, וואס האבען בעוואויגען היטלערן צו דער בעזעצונג פון רהיין-לאנד.

„ס׳קומט נעהנטער דער טאג, ווען היטלער וועט צוליב מאנגעל פון רעזערווען און קרעדיטען נישט קענען מעהר געבען דער אינדוסטרי קיין רויחשטא-פען און דער בעפעלקערונג לעבענסמיטעל. בכדי דאס דאזיגע פראבלעם צו לעזען האט דער פיהרער נאר איין אויסוועג, ער איז זעהר איינפאך און ברוטאל: די קאנפיסקאציע פון עסטרייך, וואס האט די אלע זאכען, וואס פעהלען אין דריטען רייך. די פאליטי-קער מעגען די דאזיגע אפעראציע אנרופען אנשלוס, גלייכשאלטען אדער ערגאבערונג, די אקציע וועט נאר איינגיכען אדורכגעפיהרט ווערען, ווייל די דייטשע רעגירונג קען מעהר נישט ווארטען. פארן היטלער סיסטעם איז דאס א פראגע פון לעבען און טויט. מיט 14 טעג צוריק האט מען זיך נאך אין בערלין בעאונרוהיגט, ווי אזוי עס וועלען אויף אזא דריי-סטע אונטערנעהמונג רעאגירען די מלוכות. בכדי זיך וועטען דעם צו דערוויסען האט מען נאר נע-דארפט צו ריזיקירען די פיל וויכטיגערע אוואנטורע פון דער בעזעצונג פון רהיין-לאנד. ווען נאך דער אריינמארש פון די ערשטע אפטיילונגען קיין קעלן וואלט פראנקרייך מאביליזירט, וואלט מען זיך גע-ווענדעט צו דער ענטשיידונג פון ענגלאנד און מען וואלט בעדינגונגסלאז אונטערגעווארפען יעדען איה-רען בעשלוס. ווען דאס וואלט נויטיג געווען וואלט מען ווידער אפגערייניגט דאס רהיין-לאנד, ווייל דער נאציאנאל-שטאב איז נישט געווען גרייט צו ריזיקי-רען א וועלט-קאנפליקט. ווען אבער להיפוך צום דעם האט זיך פראנקרייך גאר נישט געריהרט, אזוי ווי מ׳האט ערווארט, וועט די עסטרייכישע אוואנטורע אביסעל שפעטער קענען אדורכגעפיהרט ווערן אן שום ריזיקע. מוסאליני וועהט פעסט געהאלטען אין אבי-סיניען, יוגאסלאוויען וויל בעסער האבען אין וויען היטלערן, איידער אטא האבסבורג, טשעכאסלאוואקיען האלט מען אין בערלין פאר מאכטלאז און א פראנקרייך, וואס ערלויבט דאס אין קעלן זאלען זיך געפינען דייטשע סאלדאטען, וועט אויך ערלויבען אז אין וויען זאלען אריינמארשירען די שטאהל-העלמער.

איבעריגענס האט אויך די בעזעצונג פון רהיין-לאנד געקענט האבען א השפעה אויף דער שטימונג פון דער בעפעלקערונג. ווען היטלערס אינערליכע פא-ליטיק קען נישט פעראייניגען אלע שטימען אין לאנד, ווען די ארבייטער זענען אונצופרידען מיט די לויהנען, איז עס נישט אהן ווערט אפצוווענדען די אויגען פון דעם טרויעריגען שוישפיל אין דייטש-לאנד נאכדעם ווי דאס לאנד טעפיגט זיך שוין צום סוף פון דעם 4-יאהר פלאן, וואס היטלער האט אנ-געקינדיגט. און אין דער אינערליכער פאליטיק ווערען די דייטשען אוזניג, ווען עס האנדעלט זיך צו אקצעפטירען דעם פרעסטיזש פון דער אויסערלי-כער פאליטיק פון היטלער סיסטעם.

דאס הויפט-פראבלעם פון דייטשלאנד איז א-בער נישט קיין פאליטישע נאר ווירטשאפטליכע. נאר איינס איז וויכטיג: צו געבען דעם פאלק ארבייט און ברויט. דאס איז אויך געווען הינדענבורגס לעצ-טע ווארט פאר זיין טויט. די ארבייט מוז אבער זיין פראדוקטיוו, די בעוואפענונג איז אונפראדוקטיוו. זי בעזייטיגט די ארבייטסלאזיגקייט נאר אויף א פאר יאהר.

מארגען וועט היטלער וועלען פערכאפען עסט-רייך, בכדי צו קענען שיקען נאך בערלין וואגאנען אייער און פוטער. אבער אויך דאס איז נאר א פאר-איבערגעהענדע לעזונג! וואס וועט ער דאן טון? דאן וועט ער זיך בענוצען מיט דעם לעצטען מיטעל, וואס ער האט נאך אין זיין לאגע אהן אויסנאם: צום קריג.

נצחון אחער מפלה? עס איז נענוג זיך צו דער-מאהנען מיט וויפיל אויסזיכט אויף ערפאלג דאס קייזערליכע דייטשלאנד האט אין יאהר 1914 מאר-שירט אויף די שלאכט-פעלדער פון אייראפע. וועט זיין דאס זעלבע אויך אין 1937 אדער 1938?

די דאזיגע פראגע שטעלט מען זיך אין בערלין, קעניגסבערג, קעלן, דרעזדען און איבעראל די שונ-אים פון רעזשים.

מיר קענען נאך צוגעבען, אהן דער מורא, אז מען זאל אונז פארווארפען דאס מיר זאגען ליגענד, דאס די דאזיגע פייגענדיגע פראגע שטעלען זיך די מעהרהייט פון די דייטשע בירגער, אפילו יענע וואס האבען אין זייער קנאפלאך דעם האקענקרייץ אלס טרייע דינער פון סיסטעם“.

פארוואס וויל ענגלאנד נישט אנווענדען
קיין סאנקציעס געגען דייטשלאנד

היינט ווערט ערווארט, אז היטלער וועט אין דעם ניי „געוועהלטען“ פארלאמענט לאזען הערען די וועלט וועגען זיינע געגען-פארשלאגען אויף דעם מעמאראנדום פון די לאקארנא מלוכות. אבער עס איז כמעט קיינעם נישט אינטערעסאנט אזוי דאס וואס היטלער וועט זאגען, ווי דאס ווי אזוי ענגלאנד וועט דערויף רעאגירען. עס איז שוין מעהרערע מאל אנגעוויזען געווארען און עס בלייבט א אונפערענדערליכער פאקט, אז דער שליסעל צו דער גאנצער לאגע געפינט זיך ביי ענגלאנד.

ענגלאנד האט באלד אין אנהויב געפרובט צו פערנעהמען די ראלע פון א פערמיטלער דערויף האט פערשטעהט זיך, פראנקרייך נישט געקענט מסכים זיין. עס האבען זיך דעריבער אנגעהויבען עקשנות׳דיגע דיסקוסיעס צווישען די ביידע מלוכות רייבונגען, דעריבער איז אונמערגעקומען די אונבויגזאמע האלטונג פון היטלערן, וועלכער האט געגעבען אידעען די גע-לעגענהייט צו ערקלערען אין פארלאמענט, אז ענגלאנד שפילט נישט די ראלע פון פערמיטלער נאר פון א גאראנט.

עס שטעלט זיך אבער די פראגע פארוואס האט ענגלאנד, וועלכע האט בעת דעם איטאליעניש אביסיניישען קאנפליקט אזוי געשריבען צו א קריגס געגען איטאליען אין א צייטען פאל מיט היטלערן אפילו נישט געוואלט צולאזען דעם געדאנק וועגען אנווענדען סאנקציעס געגען דעם היטלער-דייטשלאנד.

א ענטפער אויף דער דאזיגער פראגע איז נישט שווער צו געפינען אויב מען גיט זיך אפ א חשבון וועגען דעם ווי שטארק די לאנדאנער „סיטי“ איז פערבונדען מיט דייטשלאנד.

די ענגלישע רעגירונג, וועלכע האט אונטערן דרוק פון דער עפענטליכער מיינונג געמוזט שא-נעווען די „אייגענליבע“ און „נאציאנאלען כבוד“ פון די דייטשען און וועלכע האט מיט אלע כחות געוואלט ארויסקריגען פון היטלער׳ן א הסכם אויף אנצוהויבען אונטערהאנדלונגען און דעריבער האט זי דעם מעמאראנדום פון די לאקארנא מלוכות געגעבען דעם כאראקטער פון פארשלאגען וואס פערפאלכטען צו גארנישט.

וואס שייך איטאליען איז פאר קיינעם קיין סוד נישט געווען, אז מוסאליני וועט מסכים זיין אויף די בעשלוסען פון די לאקארנא מלוכות נאר אין פאל אויב עס וועט געגען איטאליען אפגע-שטעלט ווערען די סאנקציעס. מען דאך נישט — האט מען אין דעם איטאליענישער פאשיסטישער שאפט אין לאנדאן — ערקלערט, פאדערען פון איטאליען דאס זי זאל זיך פערפליכטען קומען צו הילף די מלוכות וואס שטרעבען זי צו דערשטיקען געגען דער איינציגער מלוכה, וואס פיהרט מיט איהר א האנדעל און ליפערט איהר אלץ וואס זי האט נאר נויטיג, די איטאליענישע רעגירונג האט געהאפט, אז די סאנקציעס וועלען אפגעשטעלט ווערען לויט דעם פארשלאג און פאדערונג מצד פראנקרייך און מיט׳ן הסכם פון ענגלאנד, אבער מוסאליני האט געהאט א טעות. די ענגלישע רע-גירונג און עפענטליכע מיינונג טראכט גארנישט אפצוזאגען פון דער ווייטערדיגער אנווענדונג פון סאנקציעס, ווייל דער גורל פון דער אביסינישער מאנארכיע און פון נעגוס איז, זעהט אויס, פאר איהר וויכטיגער ווי דער שלום אין אייראפא. מוסאליני האט דעם הסכם צווישען די לאקארנא מלוכות נישט בעשטעטיגט און עס איז נישט בע-וואוסט ווען ער וועט איהם בעשטעטיגען, נאכמעהר צוליב דעם, וואס קיינער קען פון איהם נישט פאר-דערען אזא קרבן.

עס איז כאראקטעריסטיש, אז בעת אין זשע-נעווע און אין דער וועלט פרעסע האט מען בשעתו געפיהרט א אגיטאציע פאר אנווענדען געגען איטאליען סאנקציעס האבען די שטוציסטען פון קאלעקטיווער זיכערקייט אנגעוויזען, אז מען דארף ווייזען א ביישפיל און אז דאס אנווענדען סאנקציעס וועט זיין א ווארנונג פאר דייטשלאנד, וואס וועט זיך איבערצייגען, אז מען קען גלאט אזוי ברעכען אפמאכען און אנפאלען אויף שכנים און אזוי ארום וועט דער שלום אין אייראפא פערפעסטיגט ווערען, די סקעפטיקער האבען אפילו געענטפערט, אז דייטשלאנד איז נישט איטאליען און מיט סאנקציעס וועט מען זי נישט אפשרעקען, ווייל זי ווייסט, אז סאנקציעס געגען דייטשלאנד איז פערבינדען מיט גרויסע שוועריגקייטען.

די ווירקליכקייט האט טאקע איבערגעשטיגען אלע פינסטערע ערווארטונגען, שוין באלד אין אנ-הויב איז געווארען קלאר, אז עס קען בכלל נישט זיין קיין רייד וועגען אנווענדען סאנקציעס געגען דייטשלאנד און אז אפילו דער געדאנק אליין ווע-גען סאנקציעס רופט ארויס אין דער „סיטי“ און אין די נייטראלע מלוכות ממש א שרעק. דייטשלאנד איז שולדיג די ענגלישע בענק 40 מיליאן פונט, וועלכע וואלטען ביים אנווענדען סאנקציעס פערלוי-רען געגאנגען, דער האנדעל מיט דייטשלאנד מאכט אויס 25 פראצענט פון גאנצען אויסערליכען ענג-לישען האנדעל, דאס אפשטעלען די האנדעלס-בע-ציהונגען מיט דייטשלאנד וואלט פאר ענגלאנד און אלע בעדינגונגען געווען גלייך צו רואינע.

עס איז דעריבער נישט קיין וואונדער, וואס מען זוכט אין ענגלאנד אלע מיטלען בכדי צו כשר׳ן היטלערס שריט.

ווי אזוי זעהט אויס דאס איצטיגע סיביר
רייזע איינדרוקען פון א ענגלישען זשורנאליסט

א מיטארבייטער פון „טיימס“ ראבערט בייראן דערצעהלט וועגען א רייזע וואס ער האט געמאכט אין היינטיגען סיביר. די ערשטע שטאט אין וועל-כער ער האט זיך אפגעשטעלט נאכ׳ן פערלאזען מאסקווע איז געווען נאווא סאבירסק, וואס זאל אין דער לעצטער צייט פערוואנדעלט ווערען אין א „סיבירער טשיקאגא“ דערווייל זאגען וועגען דעם עדות איינינע אדמיניסטראטיווע בנינים פון גרוי-סען בעלאן, א פערבינדונג פון דער באהן-ליניע טורקסיב מיט דער הויפט ליניע פון דער טראנס-סיבירישער באהן-ליניע און דריי קאנסולאטען — א דייטשער, יאפאנישער און כינעזישער. דער איב-ריגער טייל פון דער שטאט בעשטעהט פון הילצערנע הייזלעך, וואס זענען צווארפען אויף א גלייכען אונגעזונדען פלאכלאנד.

פון דארט פיהרט דער וועג קיין אירקוטסק. אויב נישט צו רעכענען די נייע בריק איבער דעם טייך אנגארא איז אירקוטסק געבליבען אזוי ווי זי איז געווען ביז צו דער רעוואלוציע. דאס לעבען פיהרט זיך נאך לויט די אלטע מנהגים. מען קען נאך דארט טרעפען אויף דער גאס שכור׳ע עלטערע פויערן, וואס טאנצען אויף דער גאס אונטער די קלאנגען פון הארמאניע. די צערקוועס זענען אפען. ביים טייך שטעהט א דענקמאל לכבוד די פיאנערען פון רוסישען מארש צום שטילען אקעאן — יערמאק, ספעראנסקי און מוראוויאוו-אמורסקי. א ביסעל ווייטער אויף א מלוכה בנין, איז בעפעסטיגט א בראנזענע טאוועל, וואס דערמאהנט וועגען דעם ווי די רויטע האבען אין 1917 פערטיידיגט איר-קוטסק געגען די ווייסע.

אין אירקוטסקער מוזעאום קען מען טרעפען די נעמען פון אלע אויספארשער פון סיביר אנ-הויבענדיג פון פאלאסען ביז בעריגען, אין מוזעאום געפינען זיך צוזאמען מיט די רעליקויעס פון די דעקאבריסטען אזעלכע אנדערע פון בירגער-קריג ווי למשל, דער מאנגאלישער פאהן, וואס איז געשאנקען געווארען דעם באראן אונגערן-שטע-רנבערג.

פון אירקוטסק איז בייראן געפאהרען אויף א שיפעל איבערן טייך אנגארא. די פאסזשירען פון דער שיף ס׳רוב יעגער, האבען גערעדט נאר וועגען זייער פראפעסיע און האבען צווישען אנ-דערעם דערצעהלט, אז פאר א געכאפטען לעבע-דיגען סאבאל קען מען בעקומען 1000 רובעל, די לעבעדיגע סאבאלען ווערען איינגעארדענט אויף א פערמע הינטער אירקוטסק, וואו עס ווערט גע-מאכט א פרובע קינסטליך צו האדעווען די דאזיגע טייערע חיה, ביזאיצט איז דער פרוב נישט געלונ-גען ווייל די סאבאלען האבען דערשטיקט זייערע קינדער.

אין דושקאגאן האט בייראן און זיינע מיט-רייזענדער גענעכטיגט אין א הויז פון א האלב טונגוזקע אין פאדערהויז פון דעם הילצערנעם הייזעל זענען די ווענד געווען אויסגעקלעפט מיט קאלטשאקס באנקנאטען. אין צימער האבען נעבען לעניגס פארטרעט געהאנגען א בילד פון דער הייליגער מוטער און פון ניקאלאי דעם בעל מופת.

דער הויפט ציל פון בייראנס רייזע איז גע-ווען זיך צו בעקענען מיט דעם לעבען פון די קליינע וואנדערענדיגע סיביר׳שע שבטים — גילאקען טשוקטשעס א. אנד. וועלכע עס האט אין די לעצטע 50 יאהר געדראהט אויסצושטארבען פון בראנפען און ווענערישע קראנקהייטען. איצט ווע-רען געמאכט גרויסע בעמיהונגען בכדי זיי צו ציווילזירען, אין ווערכנע-אודינסק ערשיינט אויף דער מאנגאלישער שפראך א צייטונג דער בוריאטיש-מאנגאל שער אמת“, וואס דרוקט זיך אין א לאטיי-נישער שריפט ווי אויך אין דער שריפט פון די איינגעבוירענע. אבער אחוץ דעם רעדאקטאר קען קיינער נישט אדורכלייענען דעם טייל מיט דער לא-טיינישער שריפט. עס איז אויך געשאפען געווא-רען א פעדאגאגישער אינסטיטוט, דער דירעקטאר פון אינסטיטוט איז א בוריאט וואס פערשטעהט נישט קיין ווארט רוסיש, בעת דער אונטעריכט קומט פאר אויסשליסליך אין דער רוסישער שפראך.

פון דארט האט בייראן געמאכט א רייזע פון 4 טעג אויפ׳ן ווייטען מזרח, די הויפט פון וועלכען כאבאראווסק איז פול מיט סאלדאטען און מאטראזען פון אמורער פלאט רעסטאראנען און מאגאזינען די בעסטע אין גאנץ סיביר, וולאדיוואסטאק איז אויך זעהר בעלעבט אין פרעהליך. אנשטאט דעם אלטען לעבען וואס ציהט זיך אין די מיטעל סיבירישע שטעט פיהלט מען דא ווידער דעם מאדערנעם טעמפא און אינטערעסען.

די באהן-ליניע וואס פערבינדט אירקוטסק מיט וולאדיוואסטאק איז כמעט פערדאפעלט. די פערבינדונג איז א רעגולערע אין דער פאסאזשיר-דינסט איז נישט נאר געבעסערט אין אידנונג נאר ער איז א זעהר גוטער. עס איז אינטערעסאנט דער איינפלוס פון דער לופט-פליהעריי אויף די גע-וועהנליכע אייגוואוינער. אין יעדען פרייען טאג לערנען זיך מאסען יוגענד לופט-פליהעריי און זיך אראפלאזען פון פאל-שירמס. עס איז פער-שטענדליך פארוואס מען מאכט דאס אויפ׳ן ווייטען מזרח, וואו די מאנדזשורישע גרעניץ איז אזוי באהענט

סען. באראה האט געמאלדען זיין קאנדידאטור
אלס פרעזידענט פון די פעראייניגטע. שטאטען

וואשינגטאן, 30 (ספ. טעל.)

מיט׳ן דערנעהנטערען זיך פון דער וואהל-קאמפאניע אין די קאנגרעסען פון צוויי גרויסע פאליטישע ריכטונגען, רוקט זיך ארויס אלץ מעהר אין אויבענאן דער 70-יעהריגער סענאטאר באראה, וועלכער האט שוין אפיציעל אנגעמאלדען זיין קאנד דאטור אלס אמעריקאנער פרעזידענט.

סען. באראה איז שוין סענאטאר 29 יאהר אהן איבעררייס. ער איז אנ׳אונאפהענגיגער רע-פובליקאנער מיט א ראדיקאלער שטימונג, פון פאך איז ער אנ׳אדוואקאט. ער איז זעהר אויפריכטיג אין זיינע איבערצייגונגען.

פראפ. ח. וויצמאן איבער די ארץ-ישראל פראבלעמען

לאנדאן. אין פאוויליאן טעאטער איז פאר־געקומען א עהר ערפאלגרייכער ציוניסטישער מאס־מיטינג, אויף וועלכען ד״ר חיים וויצמאן האט גע־האלטען א רעדע איבער די ארץ ישראל פראבלע־מען און די אויסזיכטען.

א״י איז פעסט.

וועגען דער לאגע פון ארץ ישראל, זאגט ד״ר וויצמאן: — ארץ ישראל שאקעלט זיך נישט! ארץ ישראל שטעהט פעסט, נאר מיר שאקלען זיך. ביז אהער האט מען געקוקט אויף ארץ ישראל ווי אויף א לאנד וואוהין מען דארף באר אריינשפא־צירען און מען קריגט פון כל טוב. איצט איז די לאגע געווארען נאטירליכער. דער קריזיס איז ביי אונז א נארמאלע ערשיינונג, די „פראספעריטי" איז נישט מעהר ווי א פויזע צווישען איין קריזיס און צווייטען. איצט איז נארמאל, ווייל אין א״י דארף מען שווער און ביטער ארבייטען. ווער עס וויל האבען א גרינג לעבען זאל בעסער בלייבען אין ווייטשעפעל. ארץ ישראל איז מען קונה באר מיט יסורים.

ווי זעהט אויס די לאגע אין לאנד? אין די לעצטע פיר יאהר זענען אריינגעקומען קיין א״י א ערך פון צוויי הונדערט טויזענד יודען, וועל־כע האבען געבראכט מיט זיך 29 מיליאן פונט. דאס האט מעגליך געמאכט די ענטוויקלונג פון לאנד. ווען מען פערגלייכט די איצטיגע לאגע מיט דער פון 5 יאהר צוריק זעהט מען דעם קאלאסאלען אונ־טערשיד.

די עקספערטען האבען דאן געזאגט, אז ארץ ישראל קען נישט אויפנעהמען איין נייעם יוד, און די צוויי הונדערט טויזענד נייע יודען האבען גאר געשאפען א פלאץ פאר נייע עולים. ס'איז איינפאך א נס. די גרויסע לענדער קענען נישט אויפנעמען א נייע אימיגראציע און אין דאס קליינע לאנד ארץ ישראל איז פערהאן פלאץ פאר נייע, פאר וואס מעהר יודען. דער סוד פון דעם נס איז א נאטירלי־כער, ווייל די עמיגראנטען פון אנדערע לענדער הא־בען מורא פאר נייע עמיגראנטען, און אין ארץ ישראל ווילען די איינגעוואנדערטע שאפען מעגלי־כקייטען פאר נייע עמיגראנטען. דעריבער שאפט מען דארט אזעלכע בעדינגונגען, וועלכע זאלען ערמעגליכען נייע גרויסע צופלוסען פון (פרישע עולים.

אלס בעווייז, אז אין א״י קען מען זיך נישט רעכענען מיט די מיינונגען פון עקספערטען און אז דארט זענען פערהאן מעגליכקייטען פאר נייע און נייע עולים, דינט אמבעסטען די קאלאניע קרית ענבים נעבען ירושלים. אלע עקספערטען, יודען בתוכם, האבען ערקלערט, אז עס איז אוממעגליך דארט אויסצובויען א ישוב. האבען די יודען בע־שלאסען להכעיס די עקספערטען אויסצובויען א גע־זונדטען און רייכען ישוב פון דריי הונדערט נפשות. דאס איז צוליב די בעוואסערונג, וואס בערייכערט איצט דאס לאנד מיט נייע שטחים. ארץ ישראל ווערט געבויט מיט כוחות, ענערגיע, שווייס, בלוט, און דער טרייב כוח פון אן אידעאל. אהן אן אידעאל קען מען נישט בויען א לאנד, אהן א חלום, אהן א נשמה יתירה קען מען נישט אויפבויען א לאנד.

דער ענטפער וועגען די פוילישע יודען

ד״ר וויצמאן גיט דאן דעם ענטפער אויף דער פראגע, פארוואס זאמעלט מען בלויז פאר דייטשע יודען, פאר וואס מאכט מען דעם אונטערשיד צווי־שען זיי און די פוילישע? — דער ענטפער איז, — זאגט ד״ר וויצמאן, — א אונטערשיד אין 200 יאהר צרות. די פוילישע יודען זענען שוין צוגעוואוינט צו די צרות. דעריבער זענען זיי קיינמאל נישט אראפ־געפאלען. עס איז זיי שטענדיג שלעכט. מיר פוילישע יודען האבען קיינמאל נישט געהאט קיין עמאנצי־פאציע. מיר זענען אויך תמיד געווען א גרויסע יו־דישע געמיינדע. מיר האבען אין אונזערע גהעטאס געלעבט א ריין יודיש לעבען. דעריבער האבען די יודען פון רוסלאנד און פוילען ארויסגעגעבען טרוימער און בויער. מיר האבען תמיד געטראגען די האפנונג אויף א בעסערען און ליכטיגערען עתיד.

מיר האבען געוואוסט, אז מיר לידען פאר עפעס, אז „מעז יצא מתוק", דעריבער הייסט עס זענען מיר נישט אויסגעשטעלט אויף א סכנה, ווי די דייט־שע יודען, אויב מען גיט נישט קיין באלדיגע הילף. ווייל די דייטשע יודען וויסען נישט פארוואס זיי לידען. דעריבער איז די קאטאסטראפע אהן א פונק פון נחמה, אהן א האפנונג. די ירידה איז אזוי גרויס, און נאך עפעס: דייטשלאנד איז אן התראה. עס איז די אויפשריפט אויף דער וואנד פאר אנ־דערע יודען. מיר ציוניסטען האבען נישט געדארפט די התראה, מיר האבען נישט געווארט אויף היט־לער'ן צו ווערען ציוניסטען.

אבער צודעם איז אויך פערהאן א מאטעריעלע זייט. פון די 200 טויזענד איינגעוואנדערטע יודען זענען נאר 30 טויזענד פון דייטשלאנד, די אנדערע זענען אממייסטענס פון פוילען.

די דייטשע יודען האבען געבראכט מיט זיך קאפיטאל און ערמעגליכט א גרויסען חלק פון דער איינוואנדערונג פון די פוילישע יודען. אבער, זאגט ד״ר וויצמאן, (אז טראץ די אלע תירוצים וועט מען טאקע אין דער נעכסטער צוקונפט זיך נעהמען צו דעם פראבלעם, וואס הייסט פויליש־יודישע פראגע — און זיך מיט איהר בעשעפטיגען און מען וועט מוזען פון דארט ארויסרעטען דעם קאנסטרוקטיווען און שאפענדען טייל פון פוילישען יודענטום און זיי איבערפלאנצען אין ארץ ישראל. אט דאס איז דער ענטפער.

ווי אזוי קוקט אויס דער ישוב

דער ישוב איז היינט דרייסיג פראצענט פון דער אלגעמיינער בעפעלקערונג, זאגט ד״ר וויצמאן. דער גרעסטער יודישער ישוב אין דער וועלט — פראצענטמעסיג. עס איז איבריג צו זאגען, אז דער יודישער ישוב איז דער איינציגער שאפענדער, קאנסטרוקטיווער און בויענדער כוח אין לאנד. דער ישוב האט זיך אויסגעבויט אהנע וועלכע פרעמ־דע האנד זאל זיך צולעגען צום בנין. אין אונזערע צייטען און מיט אונזערע כוחות האבען מיר אויסגע־בויעט א ישוב. אויב עס וועט אזוי ווייטער אנגעהן, וועט די יודישע בעפעלקערונג וואקסען מיט דער זעלבער מאס.

גרויס וועלען זיין צרות. אלע ציוניסטען מו־זען וויסען, אז ווערט מען א ציוניסט האט מען צרות ביז דעם סוף. ער קען דאס פערזיכערען, ווייל ער האט גענוג פון דעם ארטיקעל (געלעכטער) אבער גראד מיט לידען און יסורים בויט מען א לאנד (גרויסער אפלויז).

ווען עס איז געווען א ישוב פון הונדערט טוי־זענד יודען איז געווען לייכט. ווען עס וועט זיין א מיליאן, וועט אויך זיין לייכטער, אבער איצט אין דעם צווישען צייט, איז שווער. מיר זענען אין די צווישעניאהרען.

די היינטיגע עליה איז אויך ניט ווי די אמאה־ליגע אויפגעקליבענע ווי ארבעס. עס איז געקומען דאס יודישע פאלק, די פסולת און די סולת, זיי הא־בען מיטגעבראכט די גוטע אייגענשאפטען פון דעם יודישען פאלק, אבער אויך אלע אנדערע מדות: די קריטיק, דעם דרעה מיט'ן פינגער, דעם מאי־קא־משמע־לן, „איך קען עס בעסער מאכען פון דיר", א.ד.גל. איצט איז א״י א שמעלץ טאפ — עס קאכט זיך יוצרט אלעס איבער. דער יסוד איז אבער א געזונטער. מיר וועלען עס איבערטראגען. בעווייזען וועגען דעם זענען: ווען מען פערגלייכט די איצטיגע לאגע פון ישוב צו דער לאגע פון צוויי יאהר צוריק זעהט מען, אז עס ווערט בעסער און סאלידער. דאמאלט איז די מחלוקת געווען שוידערליך, היינט זעהט דער ישוב, אז אחדות איז דער איינציגער מיטעל איבערצוקומען די שווערע צייט. זיי פער־שטעהען די מיינונג און די לאזונג פון הטהרו. זיי ווילען לערנען. זיי האבען אין גלות נעבעך נישט געוואוסט ווי אזוי צו לעבען אלס געזונד פאלק. מיר ציוניסטען האבען דאך דאס געוואוסט פון פאר־אויס, דעריבער בעהאנדלען מיר דעם ישוב ווי א חולה. עס געהט אבער צום בעסערען, עס זעהען זיך בולט'ע סמנים, די מעהרהייט פון ישוב ארבייט מיט שמחה און שטאלץ. דאס איז די לאגע אינעווייניג.

די אויסערליכע לאגע.

אין דער אויסערליכער לאגע שטעהען מיר פאר א נייע גזרה, וואס מיר געפונען זי נישט אין דער תורה און נישט אין דער אגדה. זי הייסט, לע־גיסלאטיווער ראט. מיין עצה איז צו אייך ווארט! מיר האבען א גרויסען גאט און מיר וועלען איבער־לעבען די גזרה ווי מיר האבען איבערגעלעבט אנ־דערע גזרות. כל זמן מיר וועלען קויפען לאנד און אריינברענגען יודען, דאס וועלען מיר קענען טון. און מיר וועלען האבען געדולד וועלען מיר אלעס איבערקומען. מיר האבען פאר קיינעם נישט מורא. אויך די יודען אין ארץ ישראל האבען נישט מורא, זיי זענען פעלזען פעסט. די איינציגע מורא אונזערע איז פאר די יודען אין גלות. זיי ווערען באלד דער־שראקען, זייער פחד ווערט בעזונדערס גרויס. ווען מען הויבט אן קלויבען אויפ'ן קרן היסוד. ער ווייסט נישט אפילו די מיין פון דער גזרה און דעם נאמען, אבער ער זוכט מיט דעם צוצודעקען זיין שאנדע און איז אן אויסוועג נישט צו געבען קיין געלד צום אויפ־בוי פון ארץ־ישראל.

עס וועלען אימער זיין מכשולים אויפ'ן וועג. אנדערש קען מען נישט בויען. אבער אונזער ערפאלג איז אונפערגלייכליך מיט דער פון די אנ־דערע קאלאניזאציאנס אונטערנעהמונגען פון אנ־דערע מלוכות. מיר האבען קאלאניזירט א לאנד מיט צעהן פינגער — אהן קאנאנען און סאלדאטען. דע־ריבער דארפט איהר וויסען, אז דער יעניגער וועל־כער וועט אייך צו זאגען קפיצת הדרך, איז א פאל־שער נביא. דער וועג איז א לאנגער, און א שווע־רער. קיין אנדער וועג איז נישטא. דאס מוזען מיר שטענדיג ווידערהאלען און פערשטעהען.

ד״ר וויצמאן פערענדיגט, אז לויט זיין מיינונג איז דא א מעגליכקייט צו קאלאניזירען אין די נעכ־סטע 10 אדער 15 יאהר נאך 70 טויזענד יודישע פאמיליעס אויפ'ן באדען אין ארץ ישראל. צו זיי וועלען צוקומען נאך צוויי מאל אזויפיל פאמיל־יעס אין די שטעט. דאס מאכט צוזאמען א מיליאן יודען. דאס וועט זיין א כוח, און וואס דער דאזי־גער כח וועט בעווייזען קענען מיר איצט נישט פארזעהן. די הויפטזאך איז אויפצובויען דאס יודי־שע פאלק, פעראינטערעסירען יעדען יודען אין ארץ ישראל. מיר מוזען ענטוויקלען אין איהם א ליבע צו אונזער קולטור. עס ווערט דארט געשאפען א נייע לעבען. מען זאגט אפילו אז אלץ איז אין גייס־טיגען לעבען דארט נישט אין ארדנונג, אבער מען דארף נישט פערגעסען, אז דער פראצעס פון דורכגעהן די מ״ט שערי טומאה, איז א אויסליטע־רונג פראצעס. מיר וועלען דורכגעהען דעם וועג און דערגרייכען אונזער ציל.

אביסעלע קיבי'ץ
(הומאר פון טאג)

ערשטער ישיבה־בחור: געוואלד, וואס טוט מען, אויף יעדען טאג גיט מען מיר נאר קאשע עסען.
צווייטער ישיבה־בחור: דו ביסט דאך פון דיינע קא־שעס זאט. אבער איך בלייב הונגעריג, ווייל אויף יעדען טאג גיט מען מיר נאר תירוצים.

* * *

פאטאגראפיסט: פאנגע, שמייכעלט צו מיר:
פאנגע: יא, איך זאל נאך שמייכלען צו איהם, ווען פאר א האלבען טוץ פאטאגראפיעס נעהמט ער ביי מיר פינף זלאטעס.

* * *

זי: ווארים הייראט איהר נישט?
ער: איך וואלט געהייראט, אבער איך האב מורא פאר נישט־געראטענע קינדער.
זי: וואו וואלט איהר היינט געווען, ווען אייער פאטער וואלט אויך נישט געוואלט האבען קיין נישט־גע־ראטענע קינדער?

* * *

דאס וואס איינער איז רייך און דער צווייטער איז ארים — ארט מיך נישט. אבער דאס וואס איך מוז זיין דער צווייטער — דאס געפעלט מיר נישט....

* * *

גנב: שרעקט זיך נישט פרוילין, איך מיין נישט אייך, נאר אייער געלט.
אלטע מויד: אזא געמיינהייט! נישט גענוג, וואס איהר ווילט מיך בערויבען, דארפט איהר מיך נאך בע־ליידיגען אויך?

דאס לעבען אין ווארשא
(טעלעפאנישע ידיעות פון דער הויפט־שטאט)

ליקווידירטע געשעפטען מוזען אנגעמאלדען ווערען

צוליב דעם, וואס ס'ענדיגט זיך דאס קווארטעל (דעם 1. אפריל) ווען ס'ווערען אפט ליקווידירט פער־שידענע האנדעלס־געשעפטען, מאכט מען אויפ־מערקזאם, אז דאס ליקווידירען א געשעפטס־לאקאל מוז — פונקט אזוי ווי דינגען א נייעם לאקאל — אנגעמאלדען ווערען אין דער האנדעלס־אפטיילונג ביים מאגיסטראט. פאר נישט אנמעלדען א ליקווי־דירטען לאקאל דראהט א שטראף פון 1000 זל. אדער 14 טעג ארעסט. אדער ביידע צוזאמען.

אינפארמאציעס וועגען דער איצטיגער סיטואציע אין דער א״י'דיגער אינדוסטרי און מלאכה

אין צוזאמענהאנג מיט דעם היריעהריגען מזרח יריד און מיט דער פערשטארקטער טוריסטיק קיין א״י, ערטיילט דער רעפעראט פאר מלאכה און אינ־דוסטריע פון דער פויליש - א״י־דיגער האנדעלס־קאמער (ווארשא, פרעדרי 10) פעראינטערעסירטע פערזאנען אלערליי אינפארמאציעס וועגן דער איצ־טיגער סיטואציע אין דער אינדוסטריע, האנדווערק און אנדערע צווייגען פון דער א״י'דיגער ווירטשאפט.

ווען קען דער הויז־בעזיצער פער־ווערען צו אינסטאלירן אויפן דאך א אנטענע

צוליב די אפטע קאנפליקטען פון לאקאטארען מיט די הויז־איגענטימער וועגן ראדיא - אנטענעס, ווערט איינגעקלערט, אז די הויז־איגענטימער האבען א רעכט צו פערווערן צו אינסטאלירן אנ־טענעס, אויב ער קען בעווייזען, אז די אינסטאלא־ציע בעדראהט די בוי, אדער אז צוליב דעם אפטען געהען אויפן דאך רעפערירען די אנטענע, קען בעש־שעדיגען דעם דאך. די ווירטסליט קענען אויך אויפ־פאדערן די לאקאטארען, זיי זאלען בעזייטיגען די שלעכטע אנטענעס און אינסטאלירן אזעלכע, וואס זאלען נישט זיין שעדליך פאר דער בוי.

„ספארט - ליבהאבער" אריינגעזעצט אין תפיסה

די פאליציי האט ארעסטירט א באנדע, וואס האט „קאנקורירט" מיט די ארגאניזאטארען פון די ספארט - אימפרעזעס אויפן ספארט - פלאץ „סקרי" אויף דער אקאפאווע גאס. די באנדע פלעגט ביי יע־דער ספארט - אימפרעזע „אריבערפיהרען" איבערן פארקאן פון בית - החיים „מעזוכער" בגפו און דער פאר נעהמען א געוויסען אפצאהל. די באנדע פלעגט אויך טעראריזירען די איינארדנער פון די אימפרע־זעס. די טעראריסטען זענען ארעסטירט געווארען.

ל מלאר
דאן־דאמינגא
ראמאן

נאכדרוק אין א טאג - צייטונג, אפילו טיילווייז — פערבאטען.

5

— ס'איז דיין געלד, נעהם, איך האב נאך, איך האב נאך. דאמיסנא.

ער האט פערשנעלערט זיינע טריט און א ווינט איז אנגעלאפען, דאס פאפיר געלד האט זיך צעפלויגען און האט געשפאנט האסטיג אין דער נאכט אריין און זי איז געבליבען שטיין א פערוויינטע, אנ'אויפ־געריסענע פון א זיסען חלום.

עס האבען זיך ארומגעקליבען מענשען און אויפ־געקליבען דאס געלד. עס איהר דערלאנגט מיט א סך העפליכקייט. זי האט קיינעם נישט געדאנקט, האט מען איהר פארגעלייגט הילף פון פערשידענע זייטען אנדערע, מיינענדיג אז דער „רוסא" האט זי בעליי־דיגט האבען אפילו געצויגען פייערע מעסערס פון די טארטלען, נאר זי האט נישט איבערגעהאלטען דאס צוזאמענגעדריקטע הארץ, און האט נאכגעלאזט און פון די אויגען האט א שטראם געטון טרעהרען, וואס האבען איהר איינגאנצען פערפלייצט פערשטויסטע קוואלען האבען זיך געעפענט, עס האט פערוויינט איהר נפש איהר נשמה, איהרע חלומות, איהרע פערגאנגענע טעג, איהר צער, איהר בענקשאפט.

און אין וויינען האט די ליבע געזונגען, געזונגען ווי אויף א פערכישופטער סטרונע, און עס איז איהר געווען [illegible]

מען האט זי צוטעטראגען צו דער שוועל פון דער „קאזא אלעמאן" און דאנא האזינא האט ארויסגע־בראנגט א גלאז אייז־וואסער געהאלפען די פערהאקטע ציין אויפרייסען און איהר געריבען די שלייפען. דער־ביי זיך געקרימט פון דעם בילינגען פארפום, וואס האט געשלאגען פון דעם מידעלס האר און זיפלונג געקיצעלט איהר אין נאז...

דאס דריטע בוך
פאלמען - שאטען
קאפיטעל איינס

די וועלט־אויסשטעלונג לכבוד בראזיליענס הונ־דערט יעהריגער בעפרייאונג האט זיך געעפענט מיט גרויסע פייערליכקייטען.

הגם די ארבייט ארום דער אויסשטעלונג איז נאך זייט נישט געווען פערענדיגט; א רייה פאוויליאנען זענען ערשט געווען אין מיטען בויען, די אויסשטעל מכשירים סחורות אדער פראדוקטען זענען נאך נישט געהאט אנגעקומען, האט עס אבער נישט געשטערט דעם א מפאזאנטען איינדרוק, וואס די „עקסיבוזיאן סענטענאריא" האט ארויסגערופען.

דארט, וואו מען האט פערטריבען דעם ים פון די ברעגען אוועק איז אויסגעוואקסען א פרעכטיג בע־בויטע אונענדע, פאוויליאנען און סטילען פון פער־שידענע לענדער און געגענטען.

עס האבען זיך געהויבען צו די וואלקענס טור־מעס, שארף פערשפיצטע און קיילעכדיגע, איינגע־טונקענע אין בלומען און איינגעוויקעלטע אין פעה־נער, דעכער פלאכע און בעדעקטע מיט פארביגע דעכלעכס, בילדער און עמבלעמען פון ווייטע לענ־דער. די פראוויזארישע ווענט פון די בנינים, געבויט פון דיקען פאפיר און גיפס, האבען מיט זיך פארגע־שטעלט לופטיגע ווילעס, ערגעץ אויף א פאנטאסטיש אינטערנאציאנאלען אינזעל.

יעדעס לאנד האט זיך דא רעפרעזענטירט מיט איהר אייגענארטיגקייט און פאלקסטימליכקייט, אנ־אינטערנאציאנאל פון סטילען פון ארכיטעקטור, פון פארבען, פעהנער און העחבען.

און אין יעדען פאוויליאן איז געווען א מלוכה פאר זיך, דערביי זענען די פערקויפער און אנגעשטעל־טע געווען אנגעטאן אין זייערע טראדיציאנעלע, נא־ציאנאלע מלבושים און דאס צוזאמענגענומען, האט געשאפען א בונטע פארביגקייט און האט אויפגעריסען דאס אויג ביי די בעזוכער.

ביי דער זייט פון יאפאנישען בנין, מיט די ליר־מערלעך און לופטיגע נאנקעס האט זיך אנגעהויבען דער מאסיווער פאוויליאן פון גרויס בריטאניע, דער פאוויליאן האט שוין נישט אויסגעזעהן ווי א צייטווייליגער. געבויט פעסט און מאנומענטאל — א סימבאל פון איהר הערשאפט; דא, וואו זי ציהט זיך אריין, איז עס נישט אויף צייטווייליג, צייטווייליג נאר מיט דער כוונה צו פערבלייבען אויף תמיד.

אין פערגלייך מיט אנדערע פאוויליאנען האט זיך דער בריטישער ארויסגעזעהן ווייט און ברייט, הגם אין פוץ און באציר איז ער געווען הינטערשטעליגער, ווי אנדערע.

א ווייסער, מאסיווער בנין, שטליכע קאלומנעס זילען, טרעפ און ביי די אנלענען — צוויי ליבען, דער סימבאל פון איהר הערשאפט.

דער נארד־אמעריקאנער פאוויליאן האט זיך אוי־סערליך נישט אויסגעצייכענט מיט קיין אייגענאר־טיגער ארכיטעקטור און נישט אפילו מיט קיין ספע־ציעלען סטיל.

א הויכע טונקעלע געביידע פון ברוין האלץ און קאלאניאלען סטיל. ווייסע רעהמלעך ביי די פענס־טער מיט א סך קליינע פירקאנטיגע שויבען.

ווען נישט די געשטרייפטע פאהן מיט די ווייסע און רויטע שטרייפען וואס האט פונדערווייטענס געפלאטערט, ווי אנגעצונדענע פאסטעס, וואלט מען קיין ספעציעלע אויפמערקזאמקייט דעם פאוויליאן נישט געשענקט.

אין דער צייט ווען אלע בנינים האבען אזוי חנ'־עוודיג געשמייכלעט מיט העלקייט און פרישקייט, ווען אויסערליכער פוץ און באציר האט אריינגעקוועלט אין יעדענס אויג אריין, איז דער אמעריקאנער גע־ווען פשוט, ערנסט און האט אויסגעזעהן ווי פער־טראכט איבער א ווייכטיגערער אנגעלעגענהייט, ווי זיך צו שלייערן.

עס האט אויסגעזעהן ווי נישט די חתונה גופא, די פייערונג פון הונדערט יאהר בראזיליעס אומ־אפהענגיגקייט האט גורם געווען דאס אהער קומען, נאר א טיפערער ענין.

און באמת די וואס האבען נישט געהאט קיין אה־נונג, אין דער פאליטיק, וואס איז אנגעגאנגען הינ־טער די קוליסען ארום דער אויסשטעלונג, האבען די זאך אויפגענומען פון דער יום־טובדיגער און רעפרע־זענטאטיווער זייט.

(פארטזעצונג קומט).

האנדווערקעריי און האנדעל

אויף דער וואר
דאס מילך-געזעץ

דער סיים און סענאט האבען שוין אנגענומען דאס אזוי-גערופענע מילך געזעץ. מ׳דארף נישט מעהר איבערחזרן אין וואס דאס געזעץ בעשטעהט, ס׳איז איבעריג נאכאמאל צו ווידערהאלען, אז דאס געזעץ ווען ס׳וועט אריינגעפיהרט ווער׳ען אין לעבען וועט צונעהמען די בידנע און שווערע פרנסה ביי טויזענדער יודישע פאמיליעס.

דאס געזעץ איז כמעט שטילשווייגענד אדורכ־געגאנגען אינ׳ם טומעל פון שחיטה-געזעץ און דעריבער האבען די יוד. ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס און בכלל די יודישע בעפעלקערונג זיך נאך נישט אפגעגעבען קיין חשבון דערפון ווי שטארק בעדראהט ס׳זענען די עקזיסטענצען פון די טויזענדער יודישע פאמיליעס.

ס׳איז אבער שוין נאך אלעמען. נאכדעם ווי דער פראיעקט איז אנגענומען געווארען דורך דעם סיים און סענאט האט ער בעקומען די קראפט פון א געזעץ און גארנישט וועט שוין מעהר נישט אפהאל־טען דערפון אז דאס געזעץ זאל איינגעפיהרט ווע־רען אין לעבען. דעריבער דארף די אויפמערקזאמ־קייט געווענדעט ווערען אויף דעם, ווי אזוי מ׳זאלט דאך געקענט אפראטעווען די יודישע קיה-בעזיצער און מילך-הענדלער פון א פולשטענדיגער רואין, עפעס מוז געטון ווערען, אז די דאזיגע יודען זאלען נישט בלייבען אויפ׳ן גאס און זאלען נישט פולער מאכען די רייהען פון די פרנסהלאזע, פערצווייפעלטע פעריאושטע, און רעזיגנירטע. ס׳איז נאך פערהאן א מעגליכקייט, אז די דאזיגע קוה-בעזיצער און מילך־הענדלער זאלען קענען ווייטער ציהען חיונה פון זייער פאך, מיט וועלכען זיי בעשעפטיגען זיך שוין צעהנדליגער יאהרען. ס׳איז פערהאן די מעגליכקייט פון גרינדען קאאפעראטיווען און שותפות וואס זא־לען מעגליך מאכען דעם האנדעל אין הסכם מיט די נייע פארשריפטען.

אין דאך די לעצטע זעלבסטהילפס-אקציע גע־פירט געווארן אונטער דע׳ לאזונג פון איבער־שיכטען די יודישע בעפעלקערונג אויף נייע פרנסות און מכלשכן שוין וואלט מען געדארפט דערהאלטען די יודישע מאסען ביי זייערע ביזאיציגע פרנסות, דערמיט מוזען זיך פערנעהמען די יודיש-ווירטשאפט־ליכע ארגאניזאציעס, דער „צעקאבע“, די אהן-פרא־צענטיגע גמלת-חסדים-קאסעס, די יודישע קהלות וואס האבען די אויפגאבע צו דערהאלטען ביים לע־בען טויזענדער יודישע פאמיליעס.

מ׳קען די דאזיגע מענשען נישט איבערלאזען זייער גורל אין זייערע אייגענע הענד, ווייל קודם-כל זענען דאס בלוטיגע ארימעלייט וואס האבען זיך דערהאלטען נאר מיט׳ן קויף און פערקויף יעדען טאג פון ביסעל מילך, צווייטענס זענען דאס מענשען נישט-ערפאהרענע און האבען גארנישט געהאט צו טון ביז איצט מיט ערנסטע ווירטשאפטליכע פראב־לעמען. די מענשען מוזען בעקומען די אונטער־שטיצונג פון גאנצען יודישען כלל, וועלכער פער־שטעהט ווי וויכטיג ס׳איז צו דערהאלטען זיך ביי די עקאנאמישע פאזיציעס.

דאס מילך געזעץ האט רואינירט טויזענדער יודישע פאמיליעס, אבער מ׳דארף זיי נישט לאזען אונטערגעהען. אויב ס׳איז נאך פערהאן די מעגליכ־קייט עפעס אין דער היגזיכט אויפצוטון.

ס׳דארפען נעהמען ווענען דעם ענין דאס ווארט די פאכמענער אין דער קאאפעראטיווער בעוועגונג, די ווירטשאפטליכע קליינהענדלער-ארגאניזאציעס, וואו די בעוולהסטע זענען ארגאניזירט זיי האבען איצט דאס ווארט און אויף זייער זייט זענען געווענדעט די אויגען פון די טויזענדער יודען, וועלכע שטעהן אויף דער שוועל פון אונטערגאנג.

י. ד.

פון מארגען אן קענען זיין אפען ביז 11 א זייגער אין אווענד
אלע געוועלבער פון פרוכטען, זאדע-וואסער און זיסקייטען

נוי בעקאנט עקזיסטירט א פעראָרדנונג פון אינערן-מיניסטעריום, לויט וועלכער אלע געוועלבער פון פרוכטען, סאדע-וואסער און זיסקייטען קענען זיין אפען ביז 9 א זייגער אין אווענד, אבאויסנאהם פאר די דערמאהנטע אונטערנעהמונגען איז נאר געמאכט געווארען אויף די זומער חדשים ווען זיי האבען דאס רעכט אפען צו האלטען די געוועלבער ביז 11 א זייגער אין אווענד. אויך היי־אהר איז די פעראָרדנונג גילטיג. ה״ה ווי די זומער חדשים רעכענען זיך פון 1. אפריל אן, וועט פון מארגען אן אלע פרוכטען געוועלבער, געוועלבער מיט קאלטע געטראנקען און זיסקייטען קענען זיין אפען ביז 11 א זייגער אין אווענד, דערביי איז כדאי צו בעמאָ־נען, אז די דאזיגע פעראָרדנונג איז נישט חל אויף די געוועלבער, וועלכער האלטען אויסער די דער־מאהנטע ארטיקלען אויך אנדערע סחורות, בעזונ־דערס קאלאניאל-סחורות.

צי וועלען די יודישע גאסען-הענדלער
קענען פריי האנדלען אין די פאר יום-טוב-טעג

ס׳איז די ערב-יום-טוב-וואך. די וואך איז וועלכער נישט צעהנדליגער, נאר אפילו הונדערטער און טויזענדער יודישע פאמיליעס אין אונזער שטאט האפען צו פערדינען אויף יום-טוב פאר זיך און זייערע משפחות. און ס׳האט זיך געפיהרט זייט יאהרען, אז אין די ערב יום-טוב-וואך האט מען ערלויבט די יודישע הענדלער צו האנדלען אויף די גאסען, בעזונדערס אויף פילסודסקיעגא גאנץ אונ־געשטערט, די דאזיגע ערלויבניש איז געקומען פון ניער סטאראסטווע, אין פאל ווען זי האט זיך פער־שפעטיגט האבען די לאדזער כלל-טוער אינטערווע־נירט און שטענדיג מיט ערפאלג.

שוין פאריגעס יאהר זענען אין דער היגזיכט אריינגעטרעטען שוועריגקייט, די סטאראסטווע האט צוליב פערשידענע טעמים נישט געוואלט ערלויבען דעם גאסען-האנדעל פאר יום-טוב און ערשט אין די לעצטע 2 טעג, נאך לאנגע אינטערהאנדלונגען האבען די גאסען-הענדלער געהאט די מעגליכקייט פריי צו האנדלען.

ס׳איז דעריבער קלאר, אז די גאסען-הענדלער האבען זיך גערעכענט מיט דער דאזיגער לאנג-יעה־ריגער טראדיציע און האפענדיג צו לייזען און פער־דינען האבען זיי זיך איינגעבארגט פערשידענע סחורות.

ס׳ווייזט זיך אבער ארויס, אז די סטאראסטווע האט איינגאנצען נישט בדעה היי־יאהר צו ערלויבען דעם גאסען-האנדעל פאר יום-טוב. אזא אנקינדיגונג איז יעדענפאלס פערהאן, ס׳וואלט דעריבער כדאי געווען, אז די יודישע כלל-טוער, וועלכע פערנעה־מען זיך שטענדיג מיט דעם דאזיגען ענין זאל דאס־מאל אויך א טראכט טון וועגען דעם, די צייט איז קורץ.

עקספארט פון טעקסטיל-אויסארבייטונגען
קיין אלבאניען און טערקיי

די לאדזער האנדעלס-קאמער טיילט מיט, אז דער אפזאץ-מארק אין אלבאניען, מיט וועלכען די לאדזער טעקסטיל אינדוסטריע האט נישט געהאט קיין האנדעלס-בעציהונגען, האט זיך לעצטענס פער־איגטערעסירט מיט די פוילישע טעקסטיל-אויסאר־בייטונגען, בעזונדערס מיט געדרוקטע בוימוואלענע סחורות, מיט וואלענע אנצוג-שטאפען, זאקען און בוימוואל-גארן.

פירמען וועלכע ווילען קומען אין האנדעלס־קאנטאקט מיט אלבאניען דארפען זיך פערשטענ־דיגען מיט דער עקספארט-אפטיילונג פון דער קאמער.

* * *

אין צוזאמענהאנג מיט די פערגרעסערטע עק־ספארט-מעגליכקייטען קיין טערקיי, האט די לאדזער האנדעלס-קאמער בעקומען אין דער לעצטער צייט אנמעלדונגען פון א רייה טערקישע פירמען, וועל־כע זענען פעראינטערעסירט מיט׳ן אימפארט פון פוילען פון וואל-גארן, בוימוואל-אויסארבייטונגען, פאסאנס און טעקסטיל-מאשינען, די פעראינטערע־סירטע מיט׳ן עקספארט קיין טערקיי דארפען זיך פערשטענדיגען מיט דער לאדזער האנדעלס-קאמער.

מ׳דארף שטארק אויפמערקזאם זיין
צי דער „ריטשאלט“-שטייער איז ריכטיג אויסגעמאסטען געווארען

די שטייער-אמטען האבען שוין אנגעהויבען פונאנדערצושיקען די „נאקאזען“ אויף אומזאץ אין פארם פון „ריטשאלט“ אויף די יאהרען 1936 און 1937.

אין צוזאמענהאנג מיט דעם איז די וואך אין צענטראלען קליינהענדלער פעראיין, פאמארסקא 15 אויפגעקלערט געווארען די (פארשריפטען) די פער־ארדנונג וועגען ריטשאלט און ווי אזוי דארפען זיך די בעצאָלהטע פערטיידיגען.

גרויס אויפמערקזאם דארפען לייגען אויף די נאקאזען די קליינהענדלער וועלכע בעזיצען א 4. קאטעגאריע האנדעלס פאטענט (בפרט די קאלאניאל־הענדלער), ווייל דער אומזאץ טאר נישט איבער־שטייגען 15,000 ג.

אין די שטייער צעטלען ווערט נישט אנגעגע־בען די סומע פון אומזאץ נאר בלויז די שטייער־סומע, דעריבער דארפען די דערמאהנטע אין דער לישטער רייה זיך דערוויסען פון וואס פאר א אומ־זאץ מ׳האט זיי געשאצט.

אין פערלויף פון 14 טעג נאך׳ן דערהאלטען דעם נאקאז, דארף דער בעוולהטער אריינטראגען אין שטייער-אמט א ביטע (פריי פון סטעמפעל-מאר־קען) אין וועלכע מ׳דארף בעטען איבערטראגען צו א קלענערע גרופע (די גרופע דארף אנגעוויזען ווערען), דאן מוז דער שטייער-אמט ארויסרופען דעם פעטענט און פיהרען מיט איהם אונטערהאנד־לונגען, אין פאל ווען ס׳קומט נישט צו א הסכם, ווערט דער אומזאץ געשאצט אינדיווידועל און פון ריטשאלט קען דער צאהלער אין די יאהרען 1936/37 נישט געניסען.

די אלע וואס וועלען ביז׳ן 15 נישט בעקומען די שטייער-צעטלען דארפען אפגעבען ספעציעלע בי־טעס און בעטען זיי אנערקענען דעם ריטשאלט.

שטורמישע פערזאמלונג
ביי די לאדזער יודישע דרוקעריי-בעזיצער

זונטאג איז אין לאקאל פון דער קארפאראציע פון דער גראפישער אינדוסטריע פארגעקומען אנ־אויסערגעוועהנליכע אלגעמיינע פערזאמלונג, וועל־כע האט זיך געזאלט פערנעהמען מיט דער געשאפע נער לאגע אין שייכות מיט׳ן איבערייסען דעם קאנ־טאקט מיט דער קארפאראציע מצד׳ן פוילישען דרו־קעריי-בעזיצער-פערבאנד, ווי אויך כדי צו וועהלען א נייעם פרעזעס אויפ׳ן ארט פונ׳ם אפטרעטענדען ה׳ שייניאק.

א חוץ דעם האט אויף דער דאזיגער פערזאמ־לונג אויך געזאלט ארומגערעדט ווערען די פראגע וועגען גרינדען א גראפישע שולע, כדי אויסצו־לערנען די יודישע יוגענד דאס דאזיגע פאך, וועל־כעס גליטשט זיך כסדר ארויס פון יודישע הענד, אזוי אז ביים היינטיגען טאג געפינען זיך אין לאדז בסך-הכל 3 יודישע ליטאגראפיסטען, בעת ביי דער בראנזשע זענען בעשעפטיגט אנ׳ערך 200 ארביי־טער. עס איז כדאי אויפמערקזאם צו מאכען, אז די דאזיגע בראנזשע געהער היינט-צו-טאג צו די אויסגעוועהלטע פאכען, ביי וועלכע מען פערדינט גארנישט שלעכט.

צו דעם צוועק זענען צו דער פערזאמלונג אויך איינגעלאדען געווארען פארשטעהער פון דער גע־זעלשאפט „ארט“ און צענטראלען האנדווערקער־פערבאנד, וועלכע וואלטען געקענט בייהילפיג זיין ביים גרינדען אזא ארט שולע.

באלד נאכדעם, ווי דער וויצע-פרעזעס ה׳ פע־ליקס עפענט די פערזאמלונג, גיט ער אפ א בעריכט וועגען די קאנפערענצען מיט׳ן פוילישען דרוקעריי־בעזיצער-פערבאנד און לייענט אויך פאר די קארעס־פאנדענץ, וועלכע מיר האבען אין צוזאמענהאנג דער־מיט בעקומען.

עס ענטוויקעלט זיך א דיסקוסיע, אין וועלכער עס נעהמען אנטייל די ה״ה ווייסקאפ, טייטעלבוים, מאשענבערג, שימשיא, צעדערבוים, יאסקאוויטש, אשעראוויטש, ל. סטריקאווסקי און דאן גיט אפ אנ־ערקלערונג וועגען זיין רעזיגנאציע ה׳ שייניאק אליין וועלכער רעדט ברייט ארום דעם גאנצען ענין און צום סוף ערקלערט ער, אז ער האט אין קיין שום פאל אנדערש נישט געקאנט האנדלען.

די דיסקוסיעס, וועלכע זענען געפיהרט געווא־רען ארום דעם ענין וועגען סכסוך מיט׳ן פוילישען דרוקעריי-בעזיצער-פערבאנד, צוליב וועלכען עס איז אייגענטליך געקומען צו דער רעזיגנאציע פון ה׳ שייניאק, זענען געווען זעהר ליידענשאפטליכע.

די אנגעשטרענגטע אטמאספערע האט אויך דערפיהרט דערצו, אז פאר׳ן צוטרעטען צו די וואהלען פון א פרעזעס איז אריינגעטראגען גע־ווארען א דרינגענדער פארשלאג, דאס צוליב די אויפגערעגטע געמיטער, וואס האבען זיך געשאפען אין גאנג פון דער דיסקוסיע, זאלען די וואהלען דעריבער אפגעלעגט ווערען אויף חול-המועד פסח. דער דאזיגער פארשלאג ווערט דורך דער פערזאמ־לונג אנגענומען.

צום סוף לעגט ה׳ צעדערבוים פאר, אז די היינטיגע פערזאמלונג, — וועלכע איז צופעליג אויסגעפאלען אינ׳ם טאג, ווען עס איז בעשלאסט געווארען דער רעזולטאט וועגען דער שחיטה־גזרה, זאל אננעהמען פאלגענדע רעזאלוציע.

די גענעראל-פערזאמלונג פון דער גראפישער קארפאראציע אין דער לאדזער וואיעוואדשאפט, וואס איז פארגעקומען דעם 29 מערץ 1936 דריקט אויס איהר שארפסטען פראטעסט געגען דעם שחיטה-געזעץ.

די דאזיגע רעזאלוציע איז איינשטימיג אנגענו־מען געווארען פון דער גאנצער פערזאמלונג.

נייער הכנסה-שטייער

די רעכטליכע פערזאנען זענען ארום גענומען מיט דעם אזוי-גערופענעם קארפאראציע - שטייער.

לויט אינפארמאציעס, וועלכע מיר האבען בע־קומען ווערען איצט אקטועל די צוגרייטונגס-אר־בייטען איבער א ספעציעלען שטייער, דעם אזוי-גע־רופענעם קארפאראציע - שטייער פאר רעכטליכע פערזאנען.

דאס זאל זיין א בעזונדערער הכנסה-שטייער פאר אקציען-שותפות׳ן אקציען-געזעלשאפטען און שותפות מיט בעגרענצטער האפטונג א. אז. וו.

דאס בעשטייערען רעכטליכע פערזאנען, וואלט אזוי ארום אויסגעטיילט געווארען פון די אלגע־מיינע פארשריפטען וועגען אומזאץ-שטייער. ווי בע־קאנט איז אזא שטייער אמ[?] בעאויפטראגט ביי [?] ווארען דורך פראפ. קעמ[?]. די פראגע איז אויך לעצטענס בעריהרט געווארען אויף דער גרויסער ווירטשאפטליכער בעראטונג.

ווער קען זיין א מיטגליד פון האנדווערקער-צעך?
פעראָרדנונג פון האנדעלס-און-אינדוסטרי-מיניסטעריום

דער ארט. 7 פון דער פעראָרדנונג וועגען צעכען וואס איז ארויסגעגעבען געווארען דורכ׳ן האנדעלס- און אינדוסטריע-מיניסטעריום זעהט פאר „א מיטגליד פון צעך קען זיין יעדער האנד־ווערקער, וועלכער פיהרט אין קרייז פון צעך א זעלבסטשטענדיגען האנדווערקער-ווארשטאט, און בע־זיצט א האנדווערקער-קארטע, ווי אויך אן אלמנה נאך א צעך-מיטגליד אויב אויף איהר רעכנונג ווערט ווייטער געפיהרט דער האנדווערקער-ווארשטאט דורך א פערטרעטער“.

פון דעם איז צו זעהען, אז די האנדווערקער וועלכע האבען האנדווערקער-קארטען און מייסטער־דיפלאמען און פיהרען צייטווייליג נישט זייערע ווארשטאטען טארען נישט זיין קיין מיטגלידער אין די צעכען, אין צוזאמענהאנג דערמיט האט די לאדזער האנדווערקער-קאמער זיך געווענדעט צום פער־באנד פון די האנדווערקער-קאמערען, אז ער זאל זיך בעמיהען אין מיניסטעריום, אז די דערמאהנטע קאטעגאריע האנדווערקער זאלען יא אנגענומען ווערען אין די צעכען.

די לאדזער קאמער ווייזט אן דערויף, אז דאס אויסשליסען די מייסטערס, וועלכע פיהרען צייטווייליג נישט קיין ווארשטאטען יואלט זיך שלעכט אפגעשלאגען אויף דער טעטיגקייט פון די צעכען, וועלכע האבען די דאזיגע מענשען פיל צו פערדאנקען סיי אין פאך און סיי אין דער צעכן־ארבייט.

ניי׳ער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבן

ניי׳ער פאלקסבלאט

דינסטאג, 31 מערץ — ח׳ ניסן תרצ״ו

זון-אויפגאנג	5.25
זון-אונטערגאנג	6.08

נייע פארשריפטן וועגן פראטעסטירן וועקסלען דורך דער פאסט

(א) פונם 1 אפריל ה. י. זײַנען פארעפנטלעכט נייע פארשריפטן וועגן פראטעסטירן וועקסלען דורך דער פאסט.

לויט די דאזיגע נייע פארשריפטן, וועט אין פאל, ווען עס וועט פעסטגעשטעלט ווערן, אז פאר׳ן קרעדיטירענדן דאקומענט איז נישט געדעקט געווארן דער געהעריגער שטעמפעל-אפצאָהל — וועט דאס אויספירן פונ׳ם אויפטראג צוריק געהאלטן ווערן, און וועגן עובר זיין אויף די כללים פון שטעמפעל-אפצאהל וועט מיטגעטיילט ווערן דער געהעריגער פינאנץ-אמט, בכדי צו ציהען דערפון די נויטיגע קאנסעקווענצן.

די פאסט-אמטען וועלן אננעהמען אויפטראגען בנוגע דעם אויסגעבן דעם צאהלונגס-ארט פונ׳ם וועקסעל. ווען אויפ׳ן וועקסעל וועט נישט פיגורירן דער גענויער אדרעס פונ׳ם צאהלער, וועט פארגעשטעלט ווערן א צאהלונגס-התחייבות אינ׳ם אונטערנעהמונגס-לאקאל פונ׳ם קרעדיטאר.

די נייע פארשריפטן פיהרען גלייכצייטיג איין די מעגליכקייט אנצונעהמען דאס געלד פאר׳ן וועקסעל אויך דורך דריטע פערזאנען

מיט א צוגליהטע דראט...

א בלוטיגער קאמף צוליב א פאר קארטאפעל

(א) דעם 27 יולי 1935 האט אין הויף אויף זאגייעניקאווא 89 א גרופע קריסטליכע יונגלעך געבאקן קארטאפעל אויף א פייער, וואס איז פונאנדערגעלייגט געווארן אויף דער ערד.

דער ראש המדברים, דער „קיכער און פער־טיילער" איז געווען דער 14־יאהריגער טאדעאוש סאבאטשינסקי, וועלכער האט די דאזיגע קארטאפעל געבאקן אינ׳ם פייער, און דערנאך מיט א דיקען אייזערנעם פרענטעל, זיי פון דארט ארויסגענומען און געמיילט צווישען די פרייליכע יאטלעך...

איך א געוויסען מאמענט, איז צו די גרופע יונגלעך צוגעקומען „א זייטיגער מענש," וועלכער האט אין געשעפט גארנישט אריינגעלייגט, און געוואלט דווקא ארויסנעהמען...

דאס איז געווען דער 17־יאהריגער וולאדיס לאוו גארטשישעווסקי — א געזונדער שייגעץ, וועלכער האט געלאזט אין גאנג די הענד, און עס האט זיך געמאכט א געשלעג.

דאן האט סאבאטשינסקי אנגעגליהט אויף רויט דעם פרענטעל, וואס האט איהם געדינט פאר א גאפעל, און איהם מיט׳ן גאנצען אימפעט אריינגעשטאכען גארטשישעווסקי׳ן אין בויך אריין.

עס האט זיך געמאכט די ריכטיגע סומאטאכע: דער שווער־פארוואונדעטער האט געמאכט געוואלדען און חברה איז זיך פונאנדערגעלאפען.

סוף מעשה איז געווען, אז מ׳האט גארטשישעווסקי׳ן קוים דערהאלטען ביים לעבען, און סאבאטשינסקי איז נעכטען געשטעלט געווארען פאר׳ן קרייז-געריכט.

עס איז בעשלאסען געווארען איהם פרייצושפרעכען, און איבערגעבען איהם אונטער דער פאראנטווארטליכער אויפזיכט פון זיינע עלטערן.

היינט ווערט אויסגעצאהלט די קמחא-געלדער פעראיינען און בתי מדרש׳ים

נעכטען אוונט איז פארגעקומען א זיצונג פון דער פסח־קאמיסיע אין דער קהלה, אויף וועלכער ס׳איז בעשלאסען געווארען, היינט אנצוהייבען אויסצאהלן די פסח־געלדער פאר די בתי מדרשים חברות און פעראיינען. די אויסצאהלונג קומט פאר אין לאקאל פון די קהלה פון 6 ביז 9 אוועגט. די פארשטעהער פון די אינסטיטוציעס זענען מחויב מיטצובריינגען געהעריגע פולמאכטען.

היינט — צווייטער טאג

פון דער אויסערגעוועהנליכער זאמלונג

היינט קומט פאר אין אונזער שטאט אין אלע בירהאס, אונטערנעהמונגען אינדוסטריע - אנשטאלטען א. ד. גל. דער המשך פון דער זאמלונג אויף יום־טוב פאר די ארימסטע.

די בירגער בעשטייערן זיך אויף די ספעציעל צושיקטע בריף־בויגענס. זאל קיינער זיך נישט אפזאגען פון ערפילען זיין בירגערליכע פליכט. דעם קאמיטעט איז נויטיג איבער 10 טויזענד זל. פאר די ארימסטע. די סומע מוזען זיך געפינען.

!אנקורסע

די מלוכה־פאליציי האט פארעפנטליכט פאלגענדע קאנקורסען אויף צושטעלונגען. 17.000 קאמפלעטען קארט־מונדירען, 5600 קארט־מאנטלען, 56300 פאר הויזען 2־טער סארט, 32000 קורטקעס פון קארט 2־טער סארט, 10770 מאנטלען 2־טער סארט. 3400 מארינגא קורטקעס, 1520 מארינגא־מאנטלען

גענויע אינפארמאציעס ערטיילט די האנדועל־קער קאמער.

לוסטראציע פון ביטש-ביורא׳ס

(א) די סטאראסטווע - מאכט האט — אין הסכם מיט די פעראָרדנונגס - פארשריפטען וועגען ביוראס צו שרייבען ביטעס — איינגעפיהרט א שטענדיגע אויפזיכט איבער דער טעטיגקייט פון די דאזיגע ביוראס.

אזוי ווי עס איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז די אנגערופענע ביוראס שטייטען אפט איבער די גרענעצען פון זייערע קאמפעטענצען, איז פעראָרדנט געווארען א גענויע לוסטראציע פון זיי, בכדי פעסטצושטעלען זיך, צי ווערען געפיהרט אין הסכם מיט די ארויסגעגעבענע כללים.

נאך דער שרפה פון „פושעמיסל יעדוואבני"

(א) די דערווייליגע פארשונגען וועגען דער סיבה פון דער שרפה אין דער פאבריק פון דער פירמע „פושעמיסל יעדוואבני" (אויף וואלטשאנסקא 13) האבען נאך נישט געגעבען קיין רעזולטאט, ווייל דער אפגעברענטער שטח איז פערגאסען מיט וואסער. היינט וועט וועגען דעם ענין א ספעציעלע קאמיסיע דורכפיהרען א לוסטראציע און ארויסזאגען איהר מיינונג.

אנשטעקענדע קראנקהייטען אין לאדז

פון דעם 23־טען ביז דעם 28־טען מערץ זענען אנגעמאלדען געווארען אין דער געזונדהייטס - אפטיילונג ביי דער שטאטפערוואלטונג פאלגענדע פאלען פון אנשטעקענדע קראנקהייטען.

בויך־טיפוס 23 פאלען, דיפטעריט 22 פאלען, שקארלאטין 28 פאלען, מאזלען 51 פאלען, רויז 4 פאלען, קאקלוש 7 פאלען, קימפעטהיץ 1 פאל. קארק-שטייפעניש 1 פאל.

אפגעבריהט זיך

(א) אויף מאסטאווא 28 האט זיך, בעת אנצינדען א ספירטמאשינקע, אפגעבריהט זיך דאס פנים און די הענד די 43־יאהריגע אננא כאטשימסקא.

פאגאטאוויע האט איהר ערטיילט ערשטע הילף און אפגעפיהרט אין שפיטאל.

Dr. REICHER

פאלודניאווא 28, טעל. 120-93

ספעציאליסט

פאר מענער - שוועכע - בעהאנדלונג

סעקסועלע בעראטונגען פון פסיכא - אנאליזען

נעמט אן פון 8—11 פון 5—8 אוונט.

זונטאג און חגאות פון 9—1

טעאטער „ראזמאיטאשטשי"

צעגעלניאנא 27. — טעלעפאן 112-25.

דיר. דוד צעלמייסטער

6־טע וואך גאסטראלן פון מאָריס שווארץ

קונסט־טעאטער

אלע פארשטעלונגען אוונט צו רעדוצירטע פרייזן: פון 80 גר. ביז 3.30 — ביי טאג פון 70 ביז 2.50

מאריס שווארץ צוזאמען מיט זיין קינסטלער-אנסאמבל:

יהודית אברבנאל, הערלענע גאטליב, אסתר גאלדענבערג, יצחק גרודבערג, קלמן גוטמאן, נאמאליע ליפמאן, עני ליטאן, משה ליפמאן, אברהם מארעווסקי, קלארע סעגאלאוויטש, אייזיק סאמבערג, אברהם קוריץ, ליובע ראזענבערג, שמחה ראזען, נאטאן רייכענבערג, דניאל שאפירא, אלעקס שטיין א. א.

אין דעם פאלגענדען רעפערטואר:

היינט דינסטאג, 9 אוונט פרעמיערע! **שווער צו זיין א ייד** פון שלום עליכם מיט מאריס שווארץ אלס דוד שפירא.

מארגען מיטוואך, 9 אוונט **טוביה דער מילכיגער** פון שלום עליכם מיט מאריס שווארץ אלס טוביה.

דאנערשטאג, 9 אוונט **שווער צו זיין א ייד**

פרייטאג 9 אוונט, שבת און זונטאג 4 נמ. און 9 אוונט לעצטע 5 פארשטעלונגען **יאשע קאלב** מיט מאריס שווארץ אלס ניעשאווער רבי

פון י. זינגער. דראמאטיזירט און רעזשי: מאריס שווארץ

אכטונג! דעם גאנצען יום-טוב פסח וועט געשפילט ווערן ליאן פויכטוואנגער׳ס „יוד זיס" מיט מאריס שווארץ אין דער טיטעל-ראלע.

בכדי אויסצומיידען א יקרות

אויף ארטיקלען פון ערשטען געברויך

(א) בכדי אויסצומיידען דאס אויפשרויפען די פרייזען אויף ארטיקלען פון ערשטען געברויך — ווי עס פאסירט געוועהנליך ערב יום־טוב און חגאות — האט די סטאראסטווע־מאכט ארויסגעגעבען ענטשפרעכענדע פעראָרדנונגען: ספעציעלע קאמיסיעס און פאליציי - פונקציאנארען וועלען אכטונג געבען, אז סיי אין די געוועלבער, סיי אין די סטראגאנעס זאלען אויסגעשטעלט ווערען די פרייזען אויף די ארטיקלען צום פערקויפען, ווי אויך, אז די מיסטענס געפאדערטע ארטיקלען זאלען נישט ווערען אויסבעהאלטען.

חוץ מזה וועט אויך ארויסגעגעבען ווערען א ספעציעלע אריענטאציע - צעננייק אויף די וויכטיגסטע שפייז - ארטיקלען.

די שולדיגע אין עובר זיין אויף די פעראָרדנונגען וועלען שטרענג בעשטראפט ווערען.

בלוטיגער אנפאל

אויף א יודישען קינא-בילעטער

(א) נעכטען פארטאג זענען אויף דער לימאנאווסקיעגאס עטליכע אומבעקאנטע פערשוינען בעפאלען דעם קינא־בילעטער משה טייפעל (פון באזארנע 7), און מיט אייזערנע רעהרען איהם אזוי מערדערליך צושלאגען, אז ער איז געבליבען ליגען א פער/חלשותער איינגאנצען א צו/דם/טער און צו־קאליעטשעטער.

דורכגייער האבען איהם געפונען און ארויסגערופען פאגאטאוויע, וועלכע האט איהם אין א זעהר שווערען צושטאנד אפגעפיהרט אין שפיטאל.

פאליציי זוכט די פארברעכער.

Dr. med. H. LUBICZ

ספעציאליסט פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקהייטען

צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעלעפאן 141-32

עמפאנגס-שעה׳ן 8-10, 12-2 און 5-8 אוונט

פריוואטע ווענעראלאגישע לעטשניצע

161 פיעטריקאווער 161

בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע, הויט און געשלעכטס קראנקהייטען דורך דאקטוירים-ספעציאליסטען.

אפען פון 8 פריה ביז 9 אוונט. זונטאג און חגאות — פון 9 ביז 1 מיטאג.

א פרויי-דאקטאר נעהמט אן פון 3—5 נאכם.

א בעראטונג 3 זל.

ZACHĘTA קלאנג-קינא-טעאטער

זגערזשער 26.

היינט און פאלג. טעג!

דער גרעסטער קלו פון סעזאן

עפיזאד

נייעסטער רעוואלוציאנס-פילם פון געלעכטער און טרעהרען

אין די הויפט-ראלען:

Paula Wesely

אנהויב 4 נאכם. שבת און זונטאג 12 בייטאג.

ביליגער אויספלוג קיין וויען

פון 9־טן אפריל

75 זל.

רייזעס

אויף די לעוואנטינישע ירידים

קיין פאלעסטינע

Wagons Lits Cook

Piotrkowska 68

tel. 170-70.

Radjoodbiorniki

ELEKTRIT C°

zawsze przodują!

Pokazy i sprzedaż: ALFA-RADJO NAWROT 1. Tel. 183-60.

זאַל פילהאַרמאָניע טעל. 213-84
היינט, דינסטאג, דעם 31־טן ד. ח 8.30 אוונטר
לעצטער אויפטריט
נאָכ׳ן נעכטיגען סוקצעס פון וועלט-בעריהמטען
ווינער באַלעט
גרויסע אטראַקציע פון איצטיגען קאָנצערט-סעזאָן!
,,Bodenwieser״
אין א נייעם נישט געוועהנטע אין לאָדז פראָגראַם פון די נייעסטע טאַנץ-קרעאַציעס. בילעטען צום פרייז פון 1 ביז 6 זל. פערקויפט די קאַסע פון פילהאַרמאָניע.

פון פשיטיקער הילף-קאָמיטעט

די ארבייט אין קאָמיטעט געהט־צו זעהר אינטענסיוו. ס׳ווערט אָרגאַניזירט א ברייטע הילף־אקציע אין אלע לאָדזער שוהלען און בתי־תפלה פאַר די פסח־טעג.

אַ בעזונדערע אויפמערקזאַמקייט ווערט געווידמעט דער הילף - אַקציע אין די שולען, חדרים און אַז. וו. אונטער דער לאָזונג „קינדער פאַר קינדער״.

דער קאָמיטעט שיקט פונאַנדער בריף צו אלע יודען פון דער לאָדזער וואָיעוואָדזטווע און בעזונדערס צו די דאָרטיגע יודישע קהלות, זיי זאָלען קומען צו הילף די געליטענע יודען אין פשיטיק, שטעלענדיג זיך אין פערבינדונג מיט׳ן לאָדזער הילף - קאָמיטעט.

זגערזשער יודען

ארגאניזירען א הילף-אקציע פאר די עלענדע יודען פון פשיטיה און אומגעגענד

אונטער דער אָנפיהרונג פון די ה״ה ג. ליפּאָוויץ, הירש וואלדמאַן און אביגדור רייכערט האָט זיך אָנגעהויבען אין זגערזש אַ גרעסערע זאַמלונג לטובת די געליטענע יודען אין פשיטיק און די שכנות׳דיגע שטעטלעך.

דער זגערזשער קאָמיטעט האָט זיך געשטעלט אין פערבינדונג מיט׳ן לאָדזער הילף־קאָמיטעט, וואוהין די געזאַמעלטע געלדער ווערען צוגעשיקט.

די זאַמלונג האָט זיך אָנגעהויבען אין א ברייטען פערנעהם און זאָגט צו צו זיין ערפאָלגרייך.

די ערשטע זאַמלונגען האָבען געגעבען גלענצענדע רעזולטאַטען.

ס׳איז כדאי, אַז די אנדערע שטעט פון לאָדזער וואָיעוואָדזטווע זאָלען נאָכטון דעם זגערזשער ביישפּיל.

איבערגעפאהרען דורך אַן אויטאָ

(א) אויף דער זגערזשער גאַס איז איבערגעפאָהרען געוואָרען דורך אַן אויטאָ די 28־יאָהריגע אסתר מיראַניץ (פון לימאַנאָווסקיעגא 17).

פּאָגאָטאָוויע האָט איהר ערטיילט ערשטע הילף און אָפּגעפיהרט אהיים.

אויף די לטוואנפינישע ירידים
קיין פאַלעסטינא
הנחות פאַר די ה״ה סוחרים!
קייך פראַג, וויען און בודאַפּעשט
פון 9 ביז׳ן 15 אפּריל מיט בעקעסטיגונג 215 זל.
קיין וויען!
5 אדער 28 טעג 9/4 און 16/4
וויען און סעמערינג
9—15 אפּריל מיט אויפענטהאַלט 200 זל.
אויספלוג קיין ריגע
9—14 אפּריל 90 זל. מיט בעקעסטיגונג.
קיין בוקארעשט, סינאַי און בודאַפּעשט
11—17 אפּריל מיט בעקעסטיגונג 245 זל.
אויסלענדישע הנחה-פּעסער!
„ארבּיס״. פּיעטריקאַווער 18 („מצווא״) טעל. 249-40.

א וואונדערבארע פארשטעלונג פון „טוביה דער מילכיגער״

אין מאָריס שוואַרץ קונסט-טעאַטער

נעכטען איז אין מאָריס שוואַרץ׳ס קונסט־טעאַטער, אין ,,ראָזמאַיטאָשטשי״ פאָרגעקומען די פּרעמיערע פון שלום עליכם׳ס ,,טוביה דער מילכיגער״.

די פּרעמיערע האָט צוגעצויגען א גרויסען עולם, וועלכער איז געוואָרען אויסערגעוועהנליך בעגייסטערט פון דער פאָרשטעלונג.

די אינסצעניזאַציע פון שלום עליכם׳ס בעריהמטע ווערק איז דורך שוואַרצ׳ן געמאַכט געוואָרען איינגענאַרטיג. דאָ ווערט נישט געגעבען דער גאַנצער טוביה, נאָר א פראַגמענט פון טוביה׳ס לעבען, דאָס איז זיין טראַגישע איבערלעבען דעם שמד פון זיין טאָכטער חוה.

אויב אין יאָשע ,,קאַלב״ האָט שוואַרץ געבראַכט צום אויסדרוק טעאַטראַלע עפעקטען אין א פולער מאָס, האָט ער אין ,,טוביה״ ארויסגעבראַכט א שלל פון ארטיסטיש - קינסטלערישע איבערלעבונגען. ער פיהרט אוועק טוביה׳ס ליידען אלס יוד און פאָטער צו דער מדרגה פון א פאָלקס־טראַגעדיע.

שוואַרצ׳ס רעזשי האָט דאָס מאָל ארויסגעריסען דאָס פּריוואַט־לעבען פון דעם דאָרפס־יוד טוביה, פון די ענגע ראַמען פון דאָרף און אוועקגעשטעלט אין פראָנט פון היינטצייטיגער טראַגיק פון יודישען כלל.

די פאָרשטעלונג איז א הויכע טעאַטראַל - קינסטלערישע דערגרייכונג און שוואַרץ האָט דערביי ארויסגעוויזען א שפע פון יודישקייט, אַן אוצר פון יודישע פאָלקסטימליכקייט און אַטיפען זין פאַר דער טראַגיק פון שלום עליכם׳ס הומאָר.

אין זיין רעזשי בליקט דורכאויס שוואַרץ מעהר אריין אין דער טראַגישקייט פון שלום עליכם׳ס טראַגי־קאָמעדישע שילדערונגען. דער הומאָר איז ביי שוואַרצ׳ן א נעבען־זאַך, דער עיקר איז ביי איהם די יודישע גלות־טראַגיק, וואָס שטאַמט פון די שטענדיגע קאָנפליקטען מיט דער שכנישער נישט־יודישער וועלט.

טוביה איז נישט קיין קעמפער, טוביה׳ס קאַמף מיט דער ארומיגער וועלט דריקט זיך אויס אין א ווערטעל און דאַרף ער פערטיידיגען פון זיך דעם פּראַוואָסלאַווען פּאָפּ, פערטיידיגט ער יענעם מיטן — תהילים׳ל.

מאָריס שוואַרץ שפּילט דעם ,,טוביה״ אָדער בעסער געזאָגט: לעבט אויס דעם ,,טוביה״ מיט אלע זיינע רמ״ח אברים, און דערפיהרט דעם צושויער צו אַן אויסערגעוועהנליכער דערשיטערונג.

אויך די אנדערע ראָלען ווערען קרעפטיג געצייכענט. צוזאַמען איז דאָס א נישט געוועהנליכע פאָרשטעלונג, וואָס וועט זיכער אויך וועקען די אויפמערקזאַמקייט פון יודישען טעאַטער־עולם.

מיר וועלען נאָך שרייבען וועגען דער הויך־קונסטלערישער פאָרשטעלונג באריכות.

טעאַטער-מענש

קליינער פעליעטאָן

אויסגעצייכענט!

— יאַונאַהל — זאָגט שמיל־שמעלקי — עס וואר אאויסגעצייכנעט! פערשטייען זי׳, די גאַנצע 99 פּראָצענט — פיר דאָס, אונד צירקאַ 1 פּראָצענט מיט עטוואַס געגען דאָס!

אַטאָ דאָס הייסט, רבותי, אָפּגעטון א שטיקעל ביסמאַטען, אָפּגעווישט זיך די טשאַפּלין־וואָנסעלעך, א וואָרף געטון מיט דער ממזרישער נזשיבע, און — קרייך־דאָנער־וועטער נאָך־איין־מאָל! ראַאַב יעקע וויטער!

אזוי פערשטייט דער בחור ס׳עסק! גענומען די איבער פערציג מיליאָן יעקעלעך, אָנגעהאָנגען זייערע מעשענע בלעכלעך אויף די קלאַפּעס, ווי די קליינע הינטלעך להבדיל, אַז דער היצל זאָל זיי נישט כאַפּען, אריינגעשטופּט זיי אין די הענט אושר־יצר־פּאַפּירלעך מיט דער אויפשריפט ,,יאָ״ ארומגעשטעלט זיי מיט א פּאָר מיליאָן שפּיצלעם מיט׳ן ריכטיגען כלי זיין, און ניי, זיי חערנאַך א בריה, און זאָג ,,גיין״...

ס׳איז פונקט אזוי — די זעלבע געשיכטע, וואָס מיט מיין יודענע זאָל לעבען און געזונט זיין, ווען ז׳ בעשווערט מיר מיט באָבע און זיידע, מיט טאַטע און מאַמע, מיט קינדער און קינדס־קינדער, אַז איך זאָל אויפעסען דעם פערברענטען חלשות׳דיגען קרופּניק, און איך זופּ און סטענקע נעבעך — וואָרום, אַז נישט, איז נאָך א שטיקעל פּראַגע, צי וועל איך פון דער אפּערע ארויס מיט גאַנצע ביינער!

איהר ווייסט דאָך: היינט, אין דער צייט פון ענטוויקעלטער לופט־פליהעריי, פליהען אָפּט טעפּ און שיסלען, און וואלגערהעלצער בעסער, ווי די בעסטע עראָפּלאַנען!... ס׳וואונדערט זיך נאָר אין וואָס פּראָ העגר זיי געפינען זיך!

יאָ.. יאַוואָהל! עס וואר אאויסגעצייכנעט!... אויף אלע שונאים געזאָגט ס׳אַרא טעם און ריח עס האָט אַטאָ די גאַנצע ברוינע קאַשע!

ווער ס׳פּערגינט זיי נישט דעם זיג, זאָל אליין נישט האָבען!

שמילשמעלקי

KINO TEATR
MIRAŻ
11 LISTOPADA 16
היינט און פאלגענדע טעג!
ערשטער פוילישער עפּאָפּיי פון ליבע און גליק א. ג.
ראַפּסאַדיע פון באַלטיק
אין די הויפּט-ראָלען:
Marja Bogda, Adam Broozisz,
Miecz. Cybulski, Jerzy Marr
אויסערן-פראָגראַם:
Paramount וו אכען-זשורנאַל

בעגרעניצט די געלד-איבערווייזונגען

קייך איטאַליען און אונגאַרן

דאָס פּאָסט - מיניסטעריום האָט בעקומען א קאָמוניקאַט פון דער איטאַליענישער הויפּט - פּאָסט־דירעקציע, אין וועלכען ס׳ווערט מיטגעטיילט, אַז אהן אַן ערלויבעניש פון איטאַליענישען פינאַנץ־מיניסטעריום איז נישט דערלויבט ארויסצושיקען קיין איטאַליען איטאַליענישע באַנקנאָטען; וואָס זענען ארויסגעלאָזען געוואָרען דורך א באַנק אָדער פון דער מלוכה. דאָס ארויסשיקען אהן אַן ערלויבעניש דראָהט מיט א קאָנפיסקאַציע און שטראָף. די בעגרעניצונג שטעהט אין צוזאַמענהאַנג מיט די ווירטשאַפטליכע סאַנקציעס געגען איטאַליען.

אַן ענגליכען קאָמוניקאַט האָט אויך צוגעשיקט דאָס אונגאַרישע פינאַנץ - מיניסטעריום. קיין אונגאַרן איז פערוועהרט ארייצופיהרען אקציעס און פּאַנד־בריף, חובות - דאָקומענטען, מ׳מוז דערצו האָבען א ספּעציעלע דערלויבעניש פון דער אונגארישער מלוכה - באַנק.

דער שטרייק אין דער זאַקן=אינדוסטריע

די נעכטיגע קאָנפערענץ איז אַרבייטס-אינספּעקטאָראַט

(א) כ׳דוע, דויערט שוין 3 וואָכען דער שטרייק אין דער זאָקען־אינדוסטריע, וואָס בעהמט אַרום אַנ׳ערך 3000 אַרבייטער.

נעכטען איז אין אַרבייטס־אינספּעקטאָראַט פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ פון ביידע צדדים.

די דאזיגע קאָנפערענץ האָט נאָך אָבער דערווייל קיין רעזולטאַט נישט געבראַכט, ווייל די פאַבריקאַנטען טיילען אויס פונ׳ם קאָלעקטיווען אָפּמאַך 28 פּונקטען, אין וועלכע זיי ווילען מאַכען אויס־בעסערונגען.

די קאָנפערענץ איז אָפּגעלייגט געוואָרען אויף היינט.

דערווייל איז נעכטען פאָרגעקומען אַ מיטינג פון די שטרייקענדע אַרבייטער, און ס׳איז בעשלאָסען געוואָרען פאָרטצוזעצען די שטרייק־אקציע ביז עס וועלען אָנגענומען ווערען די בעדינגונגען, וואָס זענען אַרויסגעשטעלט געוואָרען דורך ד׳ פּראָפעסיאָנעלע פעראייבען.

Dr.
med. Trepman
ספּעציאַליסט פאַר טריפּער, סיפילים און הויט-קראַנקהייטען.
בעהאַנדלונג פון מענער-שוועכע.
זאַוואַדזקאַ 6, טעל. 12-234
נעמט אהן פון 8—11 פאַרמ. און פון 6—9 אָוונט
ספּעציעלער וואַרטע - זאַל פאַר פרויען

Dr. med.
Sadokierski
כירורג פון ציינער און יאַסלעס
Piotrkowska 164 tel. 114-20

אויפן דערנער=וועג

שפּאַנענדער סענסאַציאָנעל-עראָטישער ראָמאַן

66)

אין דערזעלבער צייט האָט רעדל „מיט ברען״ גענומען זוכען די „פערברעכער״, וועלכע האָבען ארויסגעגנב׳עט דעם מאָביליזאַציע־פּלאַן און אנדערע געהיימע מיליטערישע פּלענער. ער האָט זיי געזוכט און „געפונען״, ער האָט זיי געמוזט „געפינען״. אויב נישט וואָלט געקאָנט ענטשטעהען א חשד, און רעדל האָט געמוזט צעטרעטען אנדערע לעבענס, כדי צו ראַטעווען זיין אייגען לעבען.

ווילענדיג בישט ווילענדיג, האָט ער געמוזט בעשולדיגען מענשען, וועלכע זענען געווען גאָט די נשמה שולדיג און איהם האָט וועניג געאַרט, וואָס זייגע קרבנות געהען אויף דער תליה, אָדער אויף לאַנג־יעהריגער תפיסה, אָבער ביים אויסזוכען זייגע קרבנות, האָט ער עטליכע מאָל געליטען א מפּלה. די גרעסטע מפּלה האָט ער געליטען אין דער מעשה מיט וויענצקאָווסקי.

פאַרוואָס האָט רעדל צוערשט זיך געסטאַרעט מיט אַלע כוחות צו בעווייזען, אַז וויענצקאָווסקי איז שולדיג און פּלוצלונג האָט ער צוריקגעדרעהט דאָס רעדעל און געזוכט וויענצקאָווסקי׳ן צו ראַטעווען? וואָס איז דאָ אַזעלכעס פּלוצלונג געשעהען.

וואָס האָט רעדלען געצוואונגען אזוי משוגה׳דיג צו האַנדלען ?

— 60. —

אינ׳ם גאַנצען פּראָצעס פון העקאילאַ און וויענצקאָוסקי האָט רעדל געשפּילט די ראָל פון אַ שפּיאָן און אַנ׳ענטדעקער פון שפּיאָנען.

נאָכדעם ווי ער האָט איבערגעגעבען די רוסען די קאָפּיע פונ׳ם מאָביליזאַציע־פּלאַן און נאָכדעם ווי די ידיעה וועגען דער דאָזיגער געשיכטע האָט אנגעמאַכט אַזאַ גוואַלדיגען טומעל אין די קרייזען פון דער עסטרייכישער רעגירונג און מיליטער, האָט רעדל, ווי געוועהנליך אויף אַ פערשטעלטען אופן, געשריבען יאַבלאָנאָווסקי׳ן א בריוועל, אין וועלכען ער האָט איהם ערקלערט אָט וואָס:

„די ידיעה וועגען דער איבערגעשיקטער קאָפּיע פון מאָביליזאַציע־פּלאַן האָט דאָ געמאַכט אַזאַ רושם, אַז איך האָב מורא פאַר אַנ׳אומגליק. מ׳מוז אומבעדינגט געפינען א „שולדיגען״, און אויב נישט, קאָן עס ווערען זעהר בעפעהרליך. איך האָב דעריבער בעשלאָסען צו געפינען עטליכע „שולדיגע״, וואָס פערנעהמען זיך מיט שפּיאָנאַזש. אינגאַנצען קיין אומשולדיגע מענשען טאָר איך דאָך נישט אוועקזעצען אויף דער בעשולדיגונגס-באַנק; זיי מוזען האָבען וועלכע ס׳איז שייכות צו שפּיאָנאַזש; דאַן וועט די עפענטליכקייט, און אויך די ריכטער, וועלען לייכטער גלויבען, אַז זיי האָבען א שייכות צו דער ארויסגעגעבענער קאָפּיע פונ׳ם מאָביליזאַציע־פּלאַן, געגען אַ שפּיאָן וועט זיין לייכטער צונויפצושטעלען א בעשולדיגונגס־אַקט אין ארויסגעבען דעם מאָביליזאַציע־פּלאַן, ווי געגען אַנ׳אומשולדיגען מענשען. איך האַלט דעריבער, אַז די רוסישע שפּיאָנען־אָרגאַניזאַציע מוז ברענגען א קרבן עטליכע פון די קליינע נישט־בעדייטענדע שפּיאָנען, וועלכע אַרבייטען אין עסטרייך. אויב איהר וועט מיר נישט ערלויבען אַזוי צו האַנדלען, ערוואַרט מיר די גרעסטע געפאַהר. אַלע זענען זיכער, אַז איך וועל געפינען דעם שולדיגען און איך גופא בין געווען געצוואונגען צו פערזיכערען מיינע שעפס, אַז איך וועל „דעם געפעהרליכען שפּיאָן געפינען״. פערפאַלען, עס מוזען פאַלען עטליכע שפּיאָנען, וועלכע אַרבייטען אין עסטרייך. איך וואַרט אויף אייער שנעלען ענטפער״.

אין צוויי טעג ארום האָט רעדל אָפּגענומען א געוועהנליכען ליבעס-בריף פון קראָקאָ. אָבער ער האָט דעם ליבעס-בריף געלייענט אַזוי:

„מיר זענען אויך אייַנפערשטאַנען מיט אייך. זוכט אויס עטליכע פון אונזערע שפּיאָנען און „ענטדעקט״ זיי בעמיהט אייך דורכאויס, אַז די דאָזיגע ל״ט זאָלען אנערקענט ווערען אַלס שולדיגע אין ארויסגנב׳ענען דעם מאָביליזאַציע־פּלאַן. מיר פערלאָזען זיך אויף אייער קענטניש אין די דאָזיגע ענינים און האָפען, אַז אייך וועט געלינגען ארויסצובעקומען א געהעריגען אורטייל, אַזאַ אורטייל ווי איהר ווינשט זיך״...

ב. רעדל איז געווען שטאַרק פאַרזיכטיג אין זיין אַרבייט. אַלץ וואָס ער האָט געטון פאַר רוסלאַנד איז געווען אין גרויסער געהיים. וועגען דעם, אַז ער, רעדל, איז א רוסישער שפּיאָן, האָבען געוואוסט בלויז צוויי מענשען: יאַבלאָנאָווסקי, דער שעף פון רוסישען גענעראַל־שטאַב און דער צאַרישער קריגס־מיניסטער, קיין איינער פון די רוסישע שפּיאָנען, וועלכע זענען געווען טעטיג אין עסטרייך האָט נישט געוואוסט, אַז דער שעף פון עסטרייכישען שפּיאָנאַזש־אַמט, דער גרעסטער שונא זייער, אַלפרעד רעדל, איז אליין אַזעלכער, ווי זיי זענען — א שפּיאָן וואָס אַרבייט פאַר רוסלאַנד! רעדל האָט פערנומען א צו־וויכטיגען אָרט אין רוסישען שפּיאָנאַזש, אַז וועגען איהם זאָלען וויסען אנדערע שפּיאָנען. ער האָט דעריבער געמוזט פיהרען זיין טעטיגקייט שטרענג געהיים.

דאַגעגען האָט איהם יאַבלאָנאָווסקי געהאַט איבערגעשיקט א ליסטע פון א רייהע רוסישע שפּיאָנען, וועלכע זענען געווען טעטיג אין עסטרייך. אַזוי־אַרום האָט רעדל געוואוסט, ווער די דאָזיגע שפּיאָנען זענען און ער האָט זיך דעריבער איצט אויסגעקליבען די ערשטע בעסטע דריי קרבנות: העקאילאַ׳ן, אכט׳ן און וויענצקאָווסקי׳ן.

(פאָרטזעצונג קומט)

די צענטראלע פון דער „אובעזפיעטשאלניע"

וועט נישט אריבערגעטראגען ווערען אויף דער לאטנישא גאס

די לאדזער „אובעזפיעטשאלניע" האט זיך גע־וועגדעט צו דער צענטראלע אין ווארשא וועגען קרע־דיטען אויף אויסצובויען זייער הויז אויף דער לאטניטשא גאס אין לאדז, כדי דארט אהין איבער־צוטראגען די צענטראלע ביוראס פון דער וואלטשאנ־סקא גאס.

נעכטען איז אנגעקומען א ענטפער פון דער צענטראלע, וועלכע איז נישט מסכים אויף אריבער־צופיהרען די ביוראס אויף דער לאטניטשא גאס. דאגעגען איז בעשלאסען געווארען, אז אויף דער לאטניטשא גאס זאל זיך געפינען די אמבולאטאריע פון דאקטוירים - ספעציאליסטען פאר דעם דרום־טייל פון דער שטאט. דארט וועט אויך איינגעארדענט ווערען א פיזיקאליש - טעראפישער קאבינעט פאר דעם דאזיגען טייל פון דער שטאט.

דריי מאל אברהם

און געווען איז עס שוין גארנישט „פריילין"

אין שייכות מיטן אנפאל אויף איהם זענען ארעס־טירט: אברהם פלוים (מאסארסקא 16) אברהם וואקס־מאן (זשוראוויע 14) און אברהם בארנשטיין (מא־סארסקא 12).

(א) אויף מארסקא גאס, נעבען נומער 11 זע־נען 3 פערזאן בעפאלען דעם 29־יאהריגען הענדלער נפתלי פריילעך און איהם שווער פערוואונדעט מיט מעסערס און גאז־רעהרען, אזוי אז מ'האט איהם אין א ביטערען צושטאנד און אהן בעוואוסטזיין, אפ־געפיהרט אין שפיטאל.

א סברא, אז דעם פסק זאל ער האבען געכאפט

אנ'אקופאציע־שטרייק

(א) אין דער פאבריק פון דער פירמע גאסטפריינד (6. שיערפיען־גאס 47) איז צוליבן עובר זיין אויפן קאלעקטיווען אפמאכען אויסגעבראכען א שארפער סכסוך.

די ארבייטער אין א צאהל פון 50 מאן האבען געווארפען די ארבייט און פערנעהמען די מויערען פון דער פאבריק.

עס זענען שוין געמאכט געווארען שריט דעם סכסוך צו ליקווידירען.

ווידער די אייגענע מעשה...

(א) דער סוחר אהרן קריגער פון לענטשיץ, האט נעכטען אויף דער ציגעל־גאס, ביי איינעם אנ'־אומבעקאנטען פערשויין איינגעהאנדעלט א מציאה גרויסע — פאר 190 זל. מזומן א בלעכענעם בראנ־זאלעט מיט גלעזלעך....

וואס־אי? יענער האט איהם איינגערעדט, אז ס'איז גאלד מיט בריליאנטען.

וואו „וואוינט" לענטשיץ? צי נישט אמאל בש־כנות פון בעלם?...

אפטייקען.

היינטיגע נאכט - דיזשורען

(א) היינט ביינאכט דיזשורירען: קאהאנע (לי־מאנאווסקיעגא 80), טראווקאווסקי (בזשעזשינער 56), קאפראזיסקי (נאוואמיעסקא 15), ראזענבלום (שרודמיעסקא 21), בארטאשעווסקי (פעטריקאווער 95), טשינסקי (ראקיטשינער 53), סקווארטשינסקי (קאנטנע 54), שינעצקא (זשגאווער 59).

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי	96.00
3־פראצ. בוד:	26.00
4 „ דאלארובקע	45.50
7 „ סטאביליזאציע (אמ.)	61.50
5 „ ווארשאווער פ. ב. 1934	51.75
5 „ לאדזער	46.00
ענגלישער פונט	26.31
דאלאר אפיצ. — 5.31.50 ניט־אפיציעל	5.30
גאלד־דאלאר	9.07
גאלד־רובל	4.80
דייטשער מארק	1.38
פראנק שווייצארישע	173.10

Dr. med. L. Berman
צעגעלניאנא 15, טעל. 07־149
ספעציעל־ארצט פאר מענער - שוועכע־בע
האנדלונג און סעקסועלע בעראטונג
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוועגר.
זונטאג פון 9—1 פארמיטאג
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע - פרייזען

Dr. med.
AL. FORSZANSKI
כירורג
נעמט איצט אן: אין דער לעטשניצע „POMOC",
לימאנאווסקי 1 (רוג באלוטער פלאץ) פון 11—1
טעל. 101-29.
פריוואט־וואוינונג פעטריקאווער 101:
פון 5—7 אווענד. טעל. 210-76.
פאר ארבעטסלאזע — הנחה.

„שווער צו זיין א יוד"

ווארשאווער פרעסע וועגען מאריס־שווארצ'ס שלום־עליכם אויפפיהרונג

י. מ. ניימאן

„היינט"

— — מאריס שווארץ האט געשפילט פשוט, עכט, ער האט ענטוויקעלט א וואונדערבאר מימיק־שפיל. א ש"ע טיפ מיט אלע רמ"ח אברים.

— — איבער דער גאנצער פארשטעלונג, און בפרט אינם שפילען פון מאריס שווארץ, איז דא דער חן פון ש"ע'ס געבענשטען שמייכעל.

אלחנן צייטלין

„אונזער עקספרעס"

— — אויך פון ריין טעאטראלען און רעזשי־סערישען שטאנדפונקט איז די פארשטעלונג פון „שווער צו זיין א יוד" געווען א קאנצערט. יעדע סצענע, יעדע בשוועגונג, יעדער דיאלאג — אויסגע־פיהרט דורך דער גוטער האנד פון א קלוגען און ראַ־פינירטען קינסטלער.

נחמן מייזל

„ליט. בלעטער"

— — אין צענטער פון דער פיעסע איז די עכט־שלום־עליכמ'ישע געשטאלט פון דוד שפירא, וואס מאריס שווארץ ברענגט זי ארוים אין אלע איהרע וואונדערבארע קאלירען.

— — עס וואקסט ליכטיג און פריידיג, ווען שפירא — שווארץ שפאנט ארום אויף דער בינע. מען פיהלט גלייך די ליבט, וואס שטראמט פון שווארצ'ן צום עולם, וועלכער פאלגט נאך נייגעריג זיין יעדע בשוועגונג.

מ. קיטאי

„דאס נייע ווארט"

— — ס'איז ארויסגעקומען אנ'אויסגעצייכענ־טע שלום־עליכם שפיל וואס האט געהאלטען די גאנ־צע צייט דעם צושויער אין שפאנונג און האט אפ־געפרישט אין זכרון סצענעם פון נישט לאנגען עבר, וואס ס'איז כדאי צו דערמאנען וועגען זיי — בעז־ונדערס, ווען די דערמאנער זענען שלום עליכם און דער אינטער־פרעטאציע רעזשי און שפיל פון מאריס שווארץ און זיין גלענצענדען אנסאמבל.

י. פערלע

„ראדיא"

— —מאריס שווארץ פערשטעהט, ווי אזוי אוועקצושטעלען שלום עליכמ'ען. ער האט עס בעוויזען אין „טוביה" און איצט אין „שווער צו זיין א יוד". פשוט און ערליך אזוי ווי שלום עליכם איז געווען.

אין קורצן אין קינא „טשארי"
דער ריזיגער פילם
אין יודישער שפראך

שיר השירים
מיט די גרעסטע יודישע ארטיסטע:
שמואל גאלדענבערג, דארא ווייסמאן, יודעל דובינסקי, מירא גרובער, שמעון רעכטצייט
א חוץ דעם א רעוויע אין 6 אקטען געערדט אין געזונגען יודיש „דאמיר אלע זינגען"
יעדער יוד דארף זעהען דעם הערליכען פילם!
אין קורצען אין קינא „טשארי"

טעאטער, מוזיק און פערוויילונג

(קאמוניקאטען)

מאריס שווארץ גאסט - אויפטריטען אין „ראזמאיטאשטשי" טעאטער

היינט פרעמיערע פון „שווער צו זיין א יוד"

די פארשטעלונגען פון בעריהמטען קינסטלער מא־ריס שווארץ מיט זיין ערשטקלאסיגער טרופע געהען יעדען טאג ביי אנ'אויספערקויפטען טעאטער און ביי אנ'אונבעשרייבליכער בעגייסטערונג פון פובליקום.

נישט קוקענדיג דערויף, וואס „יאשע קאלב" מיט מאריס שווארץ האט אזא ריזיגען ערפאלג, האט דער גרויסער אמעריקאנער קינסטלער בעשלאסען צו געבען עטליכע פארשטעלונגען פון אונשטערבליכען שלום עליכם אין וועלכע ער פיהרט אויס די קרוין־ראלען.

נאכ'ן געוואלדיגען ערפאלג, וועלכען ס'האט געהאט נעכטען די ערשטע שלום עליכם אויפפיהרונג „טוביה דער מילכיגער, קומט היינט דינסטאג פאר די צווייטע פרעמיערע פון אונזער גרויסען פאלקס־דיכטער'ס „שווער צו זיין א יוד", אין וועלכען מאריס שווארץ טרעט אויף אין דער ראל פון דוד שפירא, אין דער דאזיגער ראלע שטעלט זיך מאריס שווארץ אוועק אויף א גרויסע קינסט לערישע דערגרייכונג.

עס איז מעהר ווי זיכער, אז די שלום עליכם פאר־שטעלונגען פון מאריס שווארץ קונסט־טעאטער, וועלען אדורך מיט א קאלאסאלען דערפאלג.

גאנץ פסח וועט געשפילט ווערען א נייע גראנדיעזע אויפפיהרונג — „יוד זיס" פון בעריהמטען דראמא־טורג ליאן פויכטוואנגער.

די לעצטע 5 פארשטעלונגען פון „יאשע קאלב" ווע־לען פארקומען פרייטאג, שבת און זונטאג.

לעצטער אויפטריט פון באלעט באדענוויזער

דער נעכטיגער אויפטריט פון בעקאנטען ווינער באלעט באדענוויזער איז געווען אנ'אמת'ער טריאומף פאר דעם אנסאמבל.

היינט דינסטאג, 8.30 אווענד טרעט אויף דער דא־זיגער וואונדערבארער באלעט צום לעצטען מאל אין א פולשטענדיג נייעם פראגראם, וואס איז אין לאדז נאך נישט געזעהן געווארען.

ס'איז צו האפען, אז דער היינטיגער קאנצערט וועט אראפ מיט דעם פערדינטען ערפאלג.

Dr.
Wołkowyski
ציגעל־גאס 11, טעל. 238-02
ספעצ. פאר טריפער, סיפילים און הויט־קראנקה.
בעהאנדלונג פון מענער־שוועכע
נעמט אן פון 8—11 ביינאג און 4—8 אווענר.

טשארלי טשאפלין!!

קירצליך פרעמיערע פון פילם „היינטיגע צייטען"

טשארלי טשאפלין! די צוויי מאגישע ווערטער זע־נען דער סינאנים פון גרעסטען עקראן־זשעני.

די פרעהליכע געשטאלט פון דעם דאזיגען קליינעם מענשעלע אין מעלאניקל, מיט די כאראקטעריסטישע שיך, מיט די פערקרומטע פיס, האט זיך איינגעקריצט אויף אייביג אין אונזער זכרון.

נישט איינמאל דערמאנען מיר זיך איהם אין „גאלד פיבער".

דעריבער איז די גאנצע וועלט געריהרט מיט דער ידיעה וועגען דעם נייעסטען און לעצטען מייסטערווערק פון טשאפלין א. נ. „היינטיגע צייטען". ווען אין לאנ־דאן איז אנאנסירט געווארען די דאזיגע פרעמיערע, איז אין משך פון 2 שעה צוכאפט געווארען אלע בילעטען. די אויפקויפער האבען פערלאנגט צו 5 פונט פאר א בי־לעט.

אזא קאלאסאלען ערפאלג האט דער פילם „היינטיגע צייטען" געהאט נישט נאר אין לאנדאן, נאר אויך אויף דער גאנצער וועלט.

צו דער פרעמיערע זענען געקומען מאוריצי שע־וואליער און טשארל לאוטאן.

דער פילם „היינטיגע צייטען" געהער צו די גע־לונגענסטע פילמען פון דעם גרויסען קינסטלער טשארל טשאפלין.

נישט שפארענדיג קיינקאסטען, האט די דירעקציע פון קינא־טעאטער „פאלאס" ערווארבען זיך די אויסשליס־ליכע רעכט צו דעמאנסטרירען דעם דאזיגען פילם אין לאדז. די פרעמיערע פון דערמאנטען פילם וועט זיין די פילם־רעוועלאציע זייט 5 יאהר.

ראדיא - פראגראם

דינסטאג, דעם 31־טען מערץ

6.34 גימנאסטיק, 6.50 פליטען, 7.20 ידיעות, 7.30 מוזיק (פליטען), 7.55 אינפארמאציעס, 8 אודיציע פאר שולען, 11.57 צייט־סיגנאל, 12.03 ידיעות, 12.15 אודי־ציע פאר שולען, 12.40 „א שעה אין פראנקרייך" — קאנצערט, 1.25 הויזווירטשאפט, 1.30 „פון ארבייטס־מארק", 1.35 רוסישע לידער (פליטען), 3.12 לאדזער בערזע, 3.15 עקספארט, 3.20 ווארשאווער בערזע, 3.30 מוזיק, 4 פון פ. ק. א., 4.45 „גאנץ פוילען זינגט", 5 רעפעראט פון פראפ. פישער (לעמבערג), 5.15 פליטען פאר מבינים, 6.10 געזאנג, 6.45 פידעל־קאנצערט, 7.20 רעקלאמע־קאנצערט, 7.35 ספארט, 7.45 אקטועלער שמועס, 8 סקעטש, 8.10 קאנצערט, 8.45 אווענד־ידיעות, 9 הומ־טארישע פוילישע מוזיק, 10 מוזיק, 10.45 רעציטאציע פון תילדאסקשידלאווסקא און יוליוש ליסאווסקי, 11 ידיעות און קאמוניקאטען, 11.05 טאנץ־מוזיק (פליטען).

בריף אין רעדאקציע

זעהר געעהרטער ה' רעדאקטאר!

דערמיט בעטען מיר אייך געפעליג צו פער־עפענטליכען אין אייער ח' צייטונג דעם בריף פאר וועלכען מיר דאנקען אייך פאראויס:

מיר קראטאשינער יודישע זעלנער אין דער צאהל פון 150 פערזאן געפינען זיך, אין צוזאמענ־האנג מיט'ן איינארדענען היי־יאהר די פסח־קוך אין א זעהר קריטישער מאטעריעלער לאגע.

דעריבער ווענדען מיר זיך צו די לאדזער יודישע פילאנטראפישע געזעלשאפטען, כלל־טוער, מיט דער בקשה זיך צו פעראינטערעסירען מיט אונ־זער גורל, אונז ,אין דער רעליגיעזער אנגעלעגענ־הייט, אונטערצושטיצען ,כדי מיר זאלען נישט געצוואונגען זיין היי־יאהר פסח, אין די קאשארען חמץ צו עסען: מיר בעטען, אונז מצות, אדער געלד פאר דעם צוועק צו שיקען, די לאגע איז זעהר ערנסט ווייל מעהר ווי די 54 גר. סטראוגא האבען מיר נישט:

בעזונדער בעטען מיר די עלטערען פון די איבענדערמאהנטע זעלנער, די פסח־קוך אונטער־צושטיצען.

מיט אכטונג,
פסח־קאמיטעט פון יודישע סאלדאטען
אין קראטאשין:
יעקב מאקרסקי, ש. מאקאווסקי,
א. הארענבערג.

זעמטליכע שפענדען ווערט געבעטען צו שיקען אויף אדרעס:
יעקב מאקרסקי, קראטאשין, קרוטקא 2

צוליב א טויט קינד

גיריושטן זיך צוויי הינד אין פעלד

(א) אויף באיני־גורקי, אויף א פעלד, האט דער פויער וואיטשעך קאם בעמערקט, ווי 2 הינט גרי־זשען זיך עפעס וועגען א שטיק פלייש...

ווען קאם איז צוגעקומען נעהנטער, האט ער דערזעהען, אז דאס שטיק פלייש איז פון א טויט קינד, וואס איז נאהענט דערנעבען געווען בעגראבען.

ער האט די הינד פעריאגט און וועגען דעם ענין געמאלדען אין דער פאליציי, וועלכע האט פערא־רדנט א שטרענגע אויספארשונג.

עס מאכט זיך שוין חגא...

(א) עס זענען דא מענשען, וואס זענען זיך תמיד מקדים און „מ'טוט צו דער זאך" ערב'ן ריכ־טיגען זמן...

אזוי האט פאגאטאוויע נעכטען ערטיילט הילף א רייה פערזאנען, וואס זענען געפאלען קרבנות פון „פריילינע געשלעגען":

אויף מארשינער 103 — דעם 30־יאהריגען מויעהער פלאריאן הוימאן; אויף קרושא גאס — דעם צושטאכענעם ארבייטער מאריאן באטורין; אויף בזשעזשינער 14 — דעם 17־יאהריגען איגנאצי פלא צעק; און אויף סקיערניעוויצא 15 — צו בראניס־לאוו כוראס.

זעלבסטמארדע!

(א) אויף קאלאווא 28 האט זיך, מחמת ליבע־ענטוישונג, נע'סמ'ט די 19־יאהריגע יאנינא כענ־טשינסקא. פאגאטאוויע האט זי אפגעפיהרט אין שפיטאל.

* * *

(א) אויף וועהמינסקא גאס 28 (אין ראדאגאשטש) האט זיך איבערגעשניטען די אדערען אויף די הענד דער 62־יאהריגער ארבייטסלאזער יאן וויכערט — א רעעמיגראנט פון פראנקרייך. וויכערט האט 14 יאהר געארבייט אין פראנקרייך, איז דארט קראנק געווארען אויף אסטמע, און איז פון דארט צוריק־געשיקט געווארען קיין פוילען. קיין ארבייט האט ער שוין. מחמת זיין שווערער קראנקהייט נישט גע־קאנט געפינען, און ער האט בעשלאסען זיך צוצו־איילען דעם טויט....

פאגאטאוויע האט איהם אפגעפיהרט אין שפי־טאל, וואו ער איז באלד געשטארבען.

פון אנדערע הענדלער אויפן באלוטער מארק, מיט וועלכע ער האט געפיהרט א שטארקען קאנקורענץ־קאמף.

טעלעגראמען

נאשאשיבי־פארטיי וויל אנטיילנעהמען

אין לעגיסלאטיווער־ראט

ירושלים, 30 (יט"א טעלעגראפיש)

די נאשאשיבי - פארטיי האט אפיציעל געמאל־דען זייער צושטימונג צו בעטייליגען זיך אין לעג. ראט.

הונגער־שטרייק פון אונלעגאלע עולים איז עכו

ירושלים, 30 (יט"א טעלעגראפיש)

13 יודען, וואס זיצען אין דער תפיסה אין עכו פאר אונלעגאלער עליה, האבען ערקלערט א הונגער־שטרייק.

חנה ראווינא — קונסט־לאורעאטין פון תל־אביב'ער עריה

תל־אביב, 30 (יט"א טעלעגראפיש)

דער זשורי פון דער תל־אביב'ער עירית, האט פערטיילט די ליטעראריש פרעמיע פון דער שטאט פאר קונסט. די ערשטע פרעמיע פון 100 פונט, האט בעקומען די בעקאנטע „הבימה" קינסטלערין חנה ראווינא, דער העברעאישער נאוועליסט פריימאן פון רוסלאנד און ד"ר לעווין — צו 50 פונט.

קלאנג-קינא
CAPITOL
זאוואדזקא 16

היינט פרעמיערע!!
Janette Mac Donald איז העררליכן פילם
„די קאפריזנע מאריעטע"
אויסער'ן פראגראם: קלאנג-צוגאבע. אנהויב אין גאוו. טעג 4.30 נאכמ. שבת און זונטאג—12 א זייגער בייטאג.

OGŁOSZENIE.

Zarząd Miejski w Łodzi poszukuje dla komisyj poborowych:

1. 2-ch lokali na czas od dnia 1 maja do dnia 30 czerwca 1936 roku,
2. jednego lokalu na czas od dnia 1 maja 1936 roku do dnia 30 kwietnia 1937 roku.

Lokale te winny odpowiadać następującym warunkom:

a) znajdować się na parterze lub I piętrze,
b) posiadać 2 wejścia i urządzenia sanitarne,
c) składać się z dwuch dużych pokoi i obszernej sali.

Właściciele nieruchomości, posiadający tego rodzaju pomieszczenia, proszeni są o składanie ofert w biurze Wydziału Gospodarczego przy ul. Zawadzkiej Nr. 11, III piętro, pokój 53, w terminie do dnia 5 kwietnia 1936 roku.

Łódź, dnia 31 marca 1936 roku.

ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI.

OGŁOSZENIE

Zarządu Miejskiego w Łodzi z dnia 1 kwietnia 1936 r. o oddaniu do użytku kanałów miejskich.

Zarząd Miejski w Łodzi podaje do publicznej wiadomości, iż z dniem 1 kwietnia 1936 r. zostają oddane do użytku kanały miejskie na następujących ulicach, lub ich częściach:

1. Przejazd od Dowborczyków do Targowej	Nr. pol.	29—35 i 54—58
2. Dowborczyków od Przejazd do Głównej		cała
3. Główna od Piotrkowskiej do Sienkiewicza	Nr. pol	1—21 i 2—20
4. „ „ Dowborczyków do Targowej	„ „	61—69 i 58—62
5. Nawrot od Kilińskiego do Targowej	„ „	41a—63 i 40—60
6. Brzeźna od Piotrkowskiej do Sienkiewicza		cała
7. Piotrkowska od Głównej do Emilji	„ „	165—263 i 162—268
8. Wodna od Złotej do Parku Źródliska	„ „	20—44 i 17 do końca
9. Złota od Wodnej do Wysokiej	„ „	cała
10. Wysoka od toru P.K.P. do Złotej	„ „	1—17 i 2—18
11. Miedziana od Wodnej do Wysokiej	„ „	2—10 i 1—3
12. Południowa od Kilińskiego do Sterlinga	„ „	37—49 i 36—56
13. Sterlinga od Pomorskiej do Cegielnianej	„ „	11—31 i 10—26

W myśl § 2 Zarządzenia Ministra Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dn. 2 września 1930 r. w sprawie przepisów miejscowych o skanalizowaniu i połączeniu nieruchomości z kanałami ulicznemi oraz o warunkach korzystania z tych kanałów w mieście Łodzi (Ł.Dz.Woj. Nr. 28, poz. 335 z 1930 r.), właściciele nieruchomości, położonych na wyżej wymienionych ulicach, lub ich częściach, obowiązani są skanalizować swe nieruchomości i połączyć je z kanałami miejskiemi w ciągu jednego roku od daty niniejszego ogłoszenia pod skutkami, przewidzianemi w § 3 powołanego zarządzenia Min. Rob. Publ.

Łódź, dnia 1 kwietnia 1936 r.

Tymczasowy Prezydent Miasta
(—) Inż. WACŁAW GŁAZEK.

זאפארט צו פערדינגען
אויף זאוואדזקא 20
א געוועלב מיט א שטוב
ווי אויך 2 שטובן מיט א קוך
און קעלער-רוימען: געגייערס צו ערפאהרן אויפן ארט ביים סטרוזש, אדער טעלעפאניש אויף נומער 128-75.

Dr. E. Ekkert
ספעציאליסט פאר ווענערישע און הויט-קראנקהייטען
וואוינט יעצט אויף
Pierackiego 5
נעמט אן פון 12—1 און פון 8—5.30 אוו.

אויפפאדערונג.
דערמיט פאדער איך אויף דעם
ה' **פישעל ראזענשטיין,** אינהאבער פון דער שאקאלאד-פאבריק **„Arkadia"**
צו א שירס-געריכט, כדי צו ערלעדיגען אונזער קאנפליקט.
מיט אכטונג
א. שווייצער
פערטרעטער פון דער פירמע „Arkadia"

שייטלען
ניי קערש,
סקווערא 15
מיט פאריזער שרינדן
און פערטיגע שייטלן

קליינע אנאנסען
1 זלאטי
אנאנס ביז 15 הערטער

פרייע פאסטענס
ס'ווערט געזוכט א זעלבסטשטענדיגער מייסטער אויף רונד-מאשינען ווענדפלאטיר און ענגלישע. מיט רעפערענצן זיך ווענדען אונטער'ן צייכן „H".

Potrzebna od zaraz zdolna ekspedjentka branży obuwianej. „Leobuw" Główna 55.

פערשידענעס

ה' בלומענקראנץ האט געפונען א בייטעלע מיט געלד אויף קאמיענע-גאס. אפצונעהמען געגען סימנים אין אדמיני. פון דער צייטונג.

פארלוירען געווארען א וועקסעל אויף 100 זל. אויסשטעלער קאפעל, לאדז פיעטריקאווער 26, זלעצניע א. וויגאדזקי צאהלבאר ד. 20/4—1936. דער וועקסעל ווערט ערקלערט פאר אונגילטיג.

Zaginęła książeczka Ubezpieczalni Społecznej w Łodzi za Nr. 1198020, na nazwisko L. Warszawski, Południowa 20

Zaginął weksel na sumę zł. 50.— płatny dnia 22 kwietnia 1936 z wystawienia Sz. Dawidowicza, Łódź, Piotrkowska 6, na zlecenie G. Szpajzhendler. Weksel zostaje unieważniony. L. Brzyski Łódź, Piłsudskiego 35.

ספעציעל פאר סוחרים!
מאדערן איינגעריכטעט, בעקוועם א נאכטלעגער 1,25 זל. א צימער 1,50 זל. לאדז, קילינסקעגא 41, אין הויף.

אכטונג! ווער ס'וויל האבען עלעגאנטע היטען אויף נייעסטע Hückel פאסאנען, יודישע בעסערע היטלעך מיכענע און סאמעטענע, אלע שילער-קינדער-היטלעך נור אין דער בעוואוסטער פירמע „שערלאנס", פיעטריקאווער 10. קומט און איבערצייגט אייך! שבת איז מיין געשעפט געשלאסען.

געלעגענהייטליכער פערקויף פון מעבעל און קאמפלעטען און איינצעל צו זעהר ביליגע פרייזען. אויך ווערט געקויפט מעבעל, דיוואנעס, פארצעלאן א. ד. גל. אנדזשעיא 7 פראנט אין קעלער

ראקאלען
Lokal handlowy przy ulicy Zachodniej Nr. 59, na parterze, składający się z 3-ch sal i 2-ch pokoi i przedpokojem, ogólnej powierzchni około 160 mtr. kw., odpowiedni na biuro lub skład towarów do wynajęcia od 1 lipca r. b. Wiadomość Zawadzka 10, biuro firmy „Centropapier". Tel. 20908.

Do wynajęcia 2 lokale handlowe Wiadomość u dozorcy, lub tel. 102-10

1000 אומזיסטע בילעטען אויף שוויץ-בעדער
וועלען פערטיילט ווערען אין דער אדמיניסטראציע פון „נייעם פאלקסבלאט", פעטריקאווער 21
ווילענדיג נאכטון דעם ביישפיל פון זייער אונפערגעסליכען פאטער
הערש אפענבאד ז"ל האבען די קינדער בעשלאסען ווי ביים לעבען פון זייער פאטער נאכצוטון זיין איידעלען טאט און צו שפענדען
1000 אומזיסטע שוויץ-בעדער אונבעמיטעלטע יודען
אלעמען איז בעוואוסט, ווי שווער ס'קומט אן דעם ארימען יודען צוצוגרייטען דעם יום-טוב פסח. ווי שווער עס קומט אן ביי היינטיגער צייט יעדע קלייניגקייט. איינע פון די הויפטזאכען פאר פסח איז אויפצורוימען די שטוב און אליין זיך ברענגען אין ארדנונג, וואס ס'איז וויכטיג און געוואוינשען, הן צוליב דער הייליגקייט פון יו"ט און הן צוליב היגיענישע טעמים.
די שוויץ-בעדער קענען גענומען ווערען דאנערשטאג, דעם 2-טען אפריל פון 7 פריה ביז 4 נאכמיטאג
אין צענטראל-באד זאכאדניא 38
צו דעם צוועק האבען די קינדער איבערגעגעבען אין רשות פון „נייעם פאלקסבלאט" 1000 בילעטען אויף שוויץ-בעדער. און די בילעטען ווערען פון דינסטאג, דעם 31-טען מערץ און מיטוואך, דעם 1-טען אפריל אין די שעה'ן פון 12 ביז 3 נאכמיטאג פערטיילט אין דער אדמיניסטראציע פון „נייעם פאלקסבלאט".
בעמערקונג: די בעקומענע בילעטן גילטען נאר דאנערשטאג, דעם 2-טען אפריל און געגענפאל פערלירען די בילעטען זייער גילטיגקייט.
נאכפאלגענדיג זיך א ביישפיל פון די אייגענטימער פון צענטראל-באד (זאכאדניא 38), וואס האבען געשפענדעט 1000 אומזיסטע שוויץ-בעדער פאר ארימע יודען, האט דער זייף-פאבריקאנט
ה' ה. קאנטאראוויטש זאכאדניא 35
געשפענדעט פון זיין זייט
1000 שטיקלעך זייף
פאר די יודען, וואס וועלען דורך אונז בעקומען די אומזיסטע שוויץ-בעדער אין צענטראל-באד.
די 1000 שטיקלעך זייף האט ה' קאנטאראוויטש איבערגעגעבען אין רשות פון די אייגענטימער פון צענטראל-באד און ביים ארייגעהן אין שוויץ-באד, וועט יעדער, וואס וועט האבען אן אומזיסטען בילעט, אויך בעקומען א שטיקעל זייף אומזיסט.

Dr. med. Niewiażski
ספעציאליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט - קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער - שוואכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
פראנט, 1טער שטאק
נעהמט אן פון 8-11 און פון 9-5 אוונט זונטאג און יום טוב פון 9-1 נאכמיטאג. ספעציעלער ווארטע - זאל פאר פרויען

Dr. med. M. TAUBENHAUS
ספעציאליסט
פאר אקושעריע און פרויען קראנקהייטען פערהיטונג געגען שוואנגערשאפט
זגערזשער 11, טעלעפאן 246-09
נעהמט אן פון 4—8 אוונט.

Dr. med. M. GLAZER
ספעציאליסט פאר הויט- און ווענערישע קראנקהייטען
ZACHODNIA 64, tel. 185-49.
נעהמט אן פון 12—2 מיטאג און פון 7 ביז 8.30 אוונט.
זונטאג און חגאות פון 10—12 בייטאג.

Dr. Wajnberg
ספעציאליסט פאר לונגען-, האריץ און סקלעראז קראנקהייטען
פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9-10 פריה, 3-5, 8-9 אוו.

וויכטיג פאר לאדז און פראווינץ
קאמיסיאנס-לאגער
פון פערשידען מארקן
מעבעל
נייע און גענוצטע, ווי אויך היגיענישע מאטראצן, שעזלאנגען, מאטראצן אין דער פיינסטער אויספיהרונג, בעקומט איהר צו די ביליגסטע פרייזען נור ביי
א. ווייצמאן,
שענקיעוויטשא 6, טעל. 191-00.
בעמ.: איך קויף אויך פערשידען גענוצט מעבעל, דיוואנעס, ניי-מאשינען, שרייב-מאשינען, פעלצן א.ז.וו.

Dr. med. W. ŻABZIEWICZ
ספעציאליסט פאר אירען, נאז, האלז און קעהלקאפף-קראנקהייטען
Piotrkowska 164, tel. 125-26.
נעמט אן פון 5—8 אוונד.

לעטשניצע
פאר וועבערישע קראנקע
מענער - שוואכע און הויט-קראנקהייטען
פון דאקטוירים ספעציאליסטען
פיעטריקאווער 45
מעטיג פון 9 פריה ביז 9 אוונט.
פרויען און קינדער נעמט אן א פרוי-דאקטאר פון 11-1 און פון 5-7 אוונט.
א בעראטונג 3 זל.

Dr. med. L. TENENBAUM
אקושער-גינעקאלאג
פילסודסקיעגא 15,
טעל. 206-75.
נעמט אן פון 8-10 פריה און פון 4-8 אוו.

Dr. med. A. STILLER
אינערליכע קראנקהייטען
נעהמט אן פון 4—8
פילסודסקיעגא 15,
טעל. 206-75. פראנט, 2. שטאק

Dr. med. J. Nadel
ספעציאליסט פון אקושעריע- און פרויען-קראנקהייטען
אנדזשעיא 4, טעל. 228-20.
נעמט אן פון 10—12 און פון 5—7 אוו.

ד"ר העללער
ספעצ. פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער - שוואכע
8 טראוגוטא 8, טעל. 179-89
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוונט, זונטאג פון 10—2 מיטאג.
פאר פרויען - א ספעציעלער ווארטע-זאל
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען

Dr. med. J. Sołowiejczyk
ספעצ. פאר הויט, וועגערישע און מענער-שוואכע-קראנקהייטען.
Piotrkowska 99, tel. 144-92.
נעהמט אן פון 2—3, פון 5—6 נ"מ און פון 8—9 אוונד.
זונטאג פון 9 ביז 11 פארמיטאג.

Lekarz Dentysta
Jakób Botwinik
וועלכער האט געארבייט אין דער קראנקען-קאסע 12 יאהר ספעציעל אויף ציין-ציהען און האט אנ'אייגענע לאבאראטאריום פון קינסטליכע ציין, נעמט אן טעגליך פון 10 ביז 3 נאכמ. אין דער לעטשניצע „פאמאץ" רוג זגערזשער און לימאנאווסקיעגא 1, טעל. 101-29 און פון 4—11 אוונד אויף נארוטאוויטשא 13 צוגענגליכע פרייזען. פאר ארבייטסלאזע הנחה.

Dr. med. G. GERSZTAJN
ספעציאליסט פאר אויגען קראנקהייטען
Traugutta 12, tel. 175-10
נעהמט אן פון 11-2 און פון 5 ביז 8.30 אוו.
אונבעמיטעלטע — לעטשניצע פרייזען.

Dr. med. Z. DATYNER
אוראלאג
ספעצ. פאר נירען בלאז און אורין-קראנק.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95
נעמט אן פון 9-11 און פון 6-8 אוונט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
Czcionkami i druk rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.